

dekorativna

glasilo delovne organizacije dekorativna ljubljana

št. VI/XVII junij 1980

22. junij, praznik občine Ljubljana-Šiška

V zadnjih letih pred drugo svetovno vojno je politični položaj v Šiški omogočil, da je bilo v hiši Mihe Novaka v noči med 9. in 10. junijem 1939 državno posvetovanje KPJ, ki ga je vodil JOSIP BROZ TITO.

V Dobravah pod Šmarno goro so 30. avgusta 1940 zborovali javno in odločno protestirali proti jugoslovanski vladi in zahtevali naslonitev na SZ. Na tej akciji so člani KPS nabirali podpise za ustanovitev društva prijateljev SZ. Tako pripravljene komuniste ni presenetil niti napad na SZ niti na Jugoslavijo.

Dne, 22. junija 1941, ko je Nemčija napadla SZ, so se v stanovanju pri Filipu Bernardu na Vodnikovih cesti št. 27 sestali člani centralnega komiteja KPS in ustanovili glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet — vojaško vodstvo oboroženega boja slovenskega naroda proti okupatorju.

Za komandanta je bil imenovan Franc Leskošek, za pomočnika komandanta dr. Aleš Bebler, za komisarja pa Boris Kidrič, ki ga je v začetku julija nasledil Miha Marinko. Kasneje so postali člani glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet še Oskar Kovačič, Miloš Zidanšek in Stane Žagar kot predstavniki Komunistične partije Slovenije in dr. Marjan Breclj kot predstavnik krščanskih socialistov ter Dušan Podgornik kot predstavnik demokratičnega krila sokolov. Ustanovitev glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet je bila za nadaljnji razvoj partizanstva v Sloveniji izrednega pomena.

Da bi partizanske enote čimprej pričele organizirati odpor proti okupatorjem, je glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet na svoji seji 16. julija 1941 sklenilo preiti iz priprav za narodnoosvobodilni boj, ki so potekale v skla-

du s sklepi junijske partijske konference, v dejansko oboroženo vstajo. Priprave na oboroženi napad proti okupatorju so potekale na območju današnje občine Ljubljana-Šiška še pred ustanovitvijo glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet.

Do oboroženega upora je prišlo najprej na ozemlju, ki ga je zasedel nemški okupator pod Šmarno goro in Rašico.

Na sestanku rajonskega komiteja PKS Tacen, maja 1941, ki ga je vodil Ivan Novak, so določili, kdo izmed članov KPS in SKOJ bo odšel v partizane in kdo bo ostal na terenu kot politični aktivist.

Na tem območju so ustanovili dve partizanski skupini. Takšna skupina je bila tudi pod Rašico. Na sestanku obeh skupin 19. julija na Šmarni gori so odločili, da prično z oboroženo vstajo 22. julija 1941.

Na vstajo proti okupatorju so se pripravljali tudi šišenski in draveljski komunisti. Narodno osvobodilno gibanje na tem območju je že v prvih mesecih okupacije doseglo močno organizacijsko obliko, tako da je CK KPS že konec aprila 1941 lahko ustanovil rajonski komitej SKOJ in kmalu nato tudi rajonski odbor OF Šiška. Po tem, ko je italijanski okupator spomladi 1942 postavil žico okoli okupirane Ljubljane, je CK KPS ustanovil rajonski komitej KPS Dravlje in rajonski odbor OF Dravlje.

Kljub vsemu terorju pa se je na področju današnje občine Ljubljana-Šiška odpor proti okupatorju in domačim izdajalcem vedno bolj krepil in notranje dozoreval.

Ko je bil spomladi leta 1942 v neposredni bližini Šiške in Dravelj ustanovljen Dolomitski odred, pa se je temu priključilo več kot 150 mladincev s področja današnje občine Ljubljana-Šiška.

Nabava reprodukcijskega materiala

Približujemo se polovici leta in vse bolj občutimo, da se uresničujejo napovedi ob koncu prejšnjega leta, da bo letos težko ekonomsko leto.

Preletimo samo jugoslovansko tekstilno industrijo. V tej verigi se nahajamo tudi mi in bolj nam bo jasno, da se moramo z vsemi močmi prizadevati, da se vključimo še bolj v te stabilizacijske tokove.

Večkrat je bilo že napisano, smatram pa za potrebno, da se ponovno ozremo na naše materiale, ki jih uporabljamo. Približno polovico porabimo staničnega vlakna. Za izdelavo se uporablja pretežno domača celuloza, uvažati pa je potrebno natrijevo lužino in žveplec ter pigmentna barvila. Obe tovarni Viskoza Loznica in Incel — Banja Luka imata dober izvoz na zahodno tržišče že več let. V času nenehnih podražitev nafte in ostalih borznih artiklov na svetovnem tržišču se je tudi občutno povišala cena staničnemu vlaknu in to približno 20 %, na to ceno moramo še prišteti dobro izvozno stimulacijo in tako postane razlika napram domači ceni, ki je družbeno kontrolirana, kar za 30 %. Pri tej ugodni ceni se jim odpirajo nova tržišča: Kitajska, Južna Amerika itd., in je tako ponudba v Jugoslaviji

močno zmanjšana. Po vsem tem pa moramo povedati, da je v Viskozi — Loznica v začetku aprila prišlo do okvare velikega kotla za izdelavo celuloze in tako proizvajajo za 1/4 manj vlakna. To okvaro bodo popravili predvidoma do 1. julija. V tem času so zaloge vlakna v naših predilnicah padle na minimum. Z velikimi naporji in dogovarjanjem pa se vzdržuje proizvodnja v predilnicah in pri nas, tako da do sedaj še ni prišlo do zastojev. Pri bombažni preji je situacija mnogo težja. V kardirani preji je 70—80 % ruskega bombaža, kjer pa močno kasnijo dobave. V letu 1979 pa so dobavili približno 20 % manj in zaloge v predilnicah so se zmanjšale na minimum in pri MATREZU (materialne rezerve SFRJ) so se zmanjšale pod dovoljeno mejo. Imeli smo že posamezne nekajdnevne zastoje po strojih, v nadaljevanju pa moramo imeti pripravljene nadomestne artikule za čas, ko ne bo bombažne preje. Soočamo pa se z istim problemom izvoza preje zaradi ugodne cene na zahodnem trgu in domače stimulacije izvoza.

Podobna situacija je pri sintetičnih prejah: malonu, poliestru in najlonu iz domačih pre-

(Nad. na 2. str.)

(Nad s 1. str.)

dilnic. Osnova za izdelavo vlakna so uvoženi monomeri in kemikalije z zahodnega tržišča. Vse te tovarne so bile projektirane za pokrivanje jugoslovanskih potreb. Za nemoteno poslovanje morajo torej dobiti devize od nadaljnjih predelovalcev, to je tkalnic, pletilnic in konfekcij, ki naj izvažajo svoje izdelke in ustrezni del deviz samoupravno združujejo s temi tovarnami. Ti mehanizmi še niso zaživel popolnoma, zaradi znanih vzrokov, težav izvoza v EGS (po ratifikaciji sporazuma so boljše izgledi), tako, da so še vedno devizni preliv preskromni. Poudariti moramo, da vsa ta bazična kemična industrija, ki proizvaja tekstilna vlakna približno 60 % pokriva jugoslovansko tržišče, dejstvo pa je, da nekatere od njih že imajo tovarne v izgradnji, druge pa se še dogovarjajo in dokler ne bodo dokončno formirane, bo situacija težka. Ob takih kritičnih situacijah, kot jo ustvarja danes primanjkljaj plačilne bilance, namreč večkrat pozabljamo, kako nesmiselno je siliti nekatere OZD, da naj za vsako ceno izvažajo tudi tiste reprodukcijske materiale, surovine in druge artikle, ki jih sicer sami nujno potrebujemo in jih moramo potem nemalokrat dražje uvažati.

Kot vidimo, za vse tekstilne surovine potrebujemo devize, bodisi soudeležene pri izdelavi vlakna ali pa pri direktnem uvozu. Za pokrivanje naših potreb po preji smo dopolnili plan od 70 milijonov deviznih dinarjev na 100 milijonov N din, kar pa ne bo zadostovalo in bomo morali združevati devize z našimi kupci — lesno industrijo in le tako bomo dosegli načrtovani plan proizvodnje. Z ozirom na del opisanih problemov pri surovinah je situacija še bolj nejasna pri tako imenovanem pomožnem materialu: barvila, kemikalije, utenzilije, embalaže in podobno. Tu nastopa veliko število raznih artiklov in le-te povečini ne kupujemo direktno pri proizvajalcih, ampak preko trgovine, mnogo pa je uvoza iz zahodnega in vzhodnega tržišča in prihaja do izredno težkih situacij. Te materiale nabavljajo po svojih uvoznih zmožnostih po trenutnih fizičnih pravicah uvoza in ni kontinuitete. Tako lahko trdimo, da je zelo razširjeno posojanje teh sredstev med tekstilnimi tovarnami, sicer bi prišlo do bolj pogostih zastojev. Toda zavedati se moramo, da tako stanje ne more dolgo trajati, ker so zaloge minimalne. Zgoraj opisani problemi so nujno povezani z uvozom. Kot vidimo, imajo vse tekstilne surovine v Jugoslaviji na žalost povezavo z uvozom. Mnogokrat

že majhen odstotek uvoženega dela v substanci pomeni vprašanje delovanja vse reprodukcijske celote.

Večkrat sem že omenil, da smo pričeli v letu 1980 nov devizni sistem. Zaživele so republiške interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino. (SISEOT), z najvišjim organom, to je skupščino. Toda, nad vsemi sklepi še vedno bedi Republiški izvršni svet, ki ima tudi v skupščini svojega predstavnika in vse sklepe Skupščine SISEOT potrjuje izvršni svet na svojih kasnejših sejah.

V začetku leta smo sprejeli samoupravni sporazum, po katerem mora vsaka OZD dati od svojega izvoznega priliva 5 % za širše družbene potrebe, z ostalim delom pa razpolaga sama ali pa združuje devize z drugimi OZD po členih 67 in 68 Zakona o deviznem poslovanju. Ker pa se je pokazalo v sredini aprila, da kljub vsemu niso bili usklajeni plani ekonomskih odnosov, ker smo že 20. aprila dosegli kvartalno dinamiko za II. kvartal, je bila sklicana 7. 5. 1980 ponovno skupščina SISEOT, kjer je bil sprejet sklep, da se članom skupščine začasno, do izvrševanja projekcije plačilno bilančnega položaja SRS, omeji pravica do razpolaganja z ustvarjenimi, združenimi ali pridobljenimi pravicami za nadalj-

njih 15 %. To pomeni, da za 100 izvoženih dolarjev imamo pravico uvoza v vrednosti 80 dolarjev. Obstaja bojazen, da lahko pride še do nadaljnega omejevanja pravic, ker se že pojavljajo negativna gibanja.

Tako bi morali po tej skupščini ponovno dopolniti naše plane izvoza - uvoza, toda nenehno povečevanje izvoza pa se odraža negativno na že znane pokazatelje dohodka, skladov, osebnih dohodkov in drugih strani.

Iz tega bežnega preleta problemov, ki zadevajo skoraj vse industrije, kar je razvidno iz dnevnega tiska, televizije in pa tudi prisotnega pomanjkanja artiklov široke potrošnje, kar občutimo v vsakdanjem življenju, lahko zaključimo, da se bomo v naslednjih letih srečevali z mnogimi problemi, katerih do sedaj nismo srečevali. Potrebno je vložiti dosti truda in znanja v razvoj novih artiklov, ki bodo v primeru pomanjkanja določenih surovin zaradi že danes znanih problemov jugoslovanske tekstilne industrije, nadomestili današnje z novimi.

Na nas vseh je, da se vsi zavedamo položaja, v katerem se nahajamo in da vsak doda svoj delež, da bomo dosegli čim boljše rezultate v tem stabilizacijskem obdobju.

Jure Virant

Množična inovacijska dejavnost

Gospodarska moč neke družbe je predvsem odvisna od razvitosti njene raziskovalne dejavnosti in od sposobnosti čim hitrejšega prenašanja posameznih dognanj v proizvodno delo. Današnji razvoj proizvajalnih zmogljivosti je v svetu čedalje hitrejši zaradi vedno večjega števila tehnoloških inovacij — izumov, tehničnih izboljšav in racionalizacij. Uporaba teh inovacij pa povečuje produktivnost vseh materialnih dobrin. Znanost s svojimi odkritji daje vedno večje možnosti za ustvarjanje modernih tehnologij za pridobivanje novih materialov, novih virov energije, novih delovnih naprav in tako prinaša gospodarstvu velike koristi. Vse države sveta vlagajo velika sredstva in napore za pospeševanje znanstveno-raziskovalnega dela kot osnovo za tehnološke inovacije in za vključevanje čim večjega števila ljudi v inventivno delo.

Tudi mi se zavedamo, da so

tehnološke inovacije največji vir bogastva in osnova na področju konkurence in s tem poslovne uspešnosti. Z namenom, da se pospeši inovacijsko delo in s tem gospodarski in splošni družbeni napredek ter tako tudi izboljša naša zunanjetrgovinska bilanca, smo v Jugoslaviji in tudi v Sloveniji sprejeli vrsto družbenopolitičnih dokumentov. Tudi Zveza sindikatov Slovenije se aktivno vključuje v pospeševanje množičnega inovacijskega dela in je 19. maja organizirala v Ljubljani posvetovanje o problemih organizacije in planiranja razvojnega dela in množične inovacijske dejavnosti. Na posvetovanju je bila vrsta zanimivih tem o družbenoekonomskih ukrepih motiviranja in stimuliranja OZD za lastno inovacijsko in raziskovalno delo, o virih sredstev za uveljavljanje inovacij, o investicijah v inovacijskem procesu, o oblikah or-

(Nadalj. na 3. strani)

Izobraževalne akcije v DO v drugem trimesečju

V naši delovni organizaciji že vrsto let delamo na tem, da bi s pravilnim izobraževanjem dvignili raven splošnih, strokovnih in družbenopolitičnih znanj naših delavcev. Zato organiziramo razne seminarje, tečaje, posvetovanja, predavanja v DO in izven DO, organiziramo obiske sejmov in razstav, nabavljamo strokovno literaturo ipd. Izobraževanje se izvaja po planu izobraževanja, ki ga sestavimo proti koncu vsakega leta za naslednje leto. Plan izobraževanja se sestavi glede na potrebe po določenem znanju v proizvodnji ali v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih. Plan izobraževanja vsebuje:

- podatke o številu delavcev, ki se bodo v ustreznem času izobraževali,
  - smoter izobraževanja,
  - vrste in oblike izobraževanja,
  - čas trajanja izobraževanja,
  - kraj in ustanovo, v kateri se bodo delavci izobraževali,
  - izvajalce izobraževanja,
  - stroške izobraževanja.
- Izobraževanje poteka v več smereh in sicer:
- strokovno izobraževanje,
  - splošno izobraževanje,
  - družbenopolitično izobraževanje.

Strokovno izobraževanje poteka po posameznih obratih glede na potrebe po znanju, ki ga delavec potrebuje pri svojem delu, pa tudi, da se delavec pri svojem delu vedno izpopolnjuje v svojem strokovnem znanju. Strokovno izobraževanje organiziramo v delovni organizaciji in izven nje, nosilci predavanj pa so naši in zunanji strokovnjaki.

Splošno izobraževanje si delavec pridobi na ustrezni šoli ali drugi instituciji, ki se bavi z izobraževanjem.

Družbenopolitično izobraževanje organiziramo v DO in izven DO; izobražujemo novoizvoljene delegate v samoupravnih in družbenopolitičnih organizacijah ter delegate za SIS in ZZD. Predavanja oziroma seminarje organiziramo v DO z našimi strokovni delavci in izven DO v ustreznih organizacijah za izobraževanje družbenopolitičnih delavcev.

Omeniti moramo še obiske večjih sejmov pohištva, na katerih si naši strokovnjaki ogledajo oblikovanje pohištvenih tkanin.

Ob zaključku drugega trimesečja je prav, da pogledamo kako smo se izobraževali v delovni organizaciji in izven nje. Tako kot v prejšnjem obdobju, smo tudi v teh pomladanskih mesecih organizirali šte-

vedno preveč odvisni od tujega znanja;

- na področju izobraževanja, ki je potrebno za učinkovito vodenje inovacijskih procesov.

Tudi naša DO ne sodi med OZD, ki bi se lahko ponašale z zelo razvito inventivno dejavnostjo. Nekaj naših delavcev pa je vendarle v zadnjih letih doseglo tudi na tem področju lepe uspehe. Te uspehe pa moramo v prihodnje še izboljšati. To pa nam bo uspelo le, če se bomo vsi bolj zavedali te pomembnosti in če bomo uspeli realizirati naš srednjeročni program razvoja. Prav tako moramo čimprej imenovati komisije za inovacijske dejavnosti v tozdih, ki bodo skupaj z vodstvom tozdov in ostalimi službami in delavci ter družbenopolitičnimi organizacijami postale nosilci dela s področja množične inovacijske dejavnosti.

Edvard Lozar

vilne izobraževalne akcije z namenom, da bi z izobraževanjem povečali strokovno, splošno in družbenopolitično znanje naših delavcev.

Izobraževalne akcije smo organizirali po našem letnem planu izobraževanja in po pro-

gramih, ki smo jih sprejeli od različnih institucij za izobraževanje.

Iz tabele je razvidno število strokovnih in družbenopolitičnih seminarjev, organiziranih z domačimi in zunanjimi izvajalci.

	Štev. sem.	Štev. udel.	Štev. ur
Strokovni seminar v DO	6	51	58
Strokovni seminar izven DO	7	50	201
Družbenopolitični seminar v DO	2	8	96
Družbenopolitični seminar izven DO	3	14	20

Seminarji so v svojih temah zajemali predvsem:

- pridobitev in izpopolnjevanje strokovnih znanj v naših obratih;

- problematiko ljudske obrambe in družbene samozščite ter narodne zaščite;

- izobraževanje in usposabljanje delavcev v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih ter delegacijah za SIS in ZZD;

- dopolnilno izobraževanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki delajo v zunanjetrgovinskem prometu;

- izobraževanje o varstvu pri delu, o usmerjenem izobraževanju, o inovacijski dejavnosti, o organizaciji lastnega dela ipd.;

- usposabljanje delavcev v prvi medicinski pomoči;

- dopolnilno usposabljanje delavcev v protipožarni varnosti.

Do kolektivnega dopusta bomo organizirali še nekaj predavanj, seminarjev in tečajev, več izobraževalnih akcij pa bomo izvedli v jesenskem roku.

Upam, da bomo izvedli večino izobraževalnih akcij, ki smo jih po planu izobraževanja v tem letu načrtovali. Problem pri organizaciji naših izobraževalnih akcij pa je predvsem triizmensko delo in varstvo otrok naših delavcev v popoldanskem času, ko je organiziranih večina izobraževalnih akcij. Kljub temu pa smo lahko z udeležbo na seminarjih oziroma tečajih zadovoljni.

Milan KOČAR

OBISK DELEGACIJE PREDSEDSTVA CK ZKJ

Dne 22. 5. 1980 je obiskala našo DO delegacija predsedstva CK ZKJ. Pogovarjala se je z osnovnimi organizacijami ZK TOZD Surova tkanina I. in II. Delegacija je imela nalogo, da v neposrednem stiku s člani ZK v združenem delu ugotovi, kako se izvajajo sklepi najvišjih partijskih forumov.

Težišče vprašanj je bilo na naših prizadevanjih za stabilizacijo, dohodkovnih odnosih med TOZD, združevanju dela in sredstev z dobavitelji surovin in trgovino, delitev dohodka in osebnih dohodkov, nagrajevanje po rezultatih dela in uveljavljanje samoupravljanja. Člani delegacije so želeli konkretno informacijo, kje so trenutno največje težave.

V dveurni zelo konkretni razpravi so bili nakazani problemi v zvezi s sprejetimi ukrepi pri zagotavljanju deviznega pokrivanja in sklepi SISEOT v republikah o pretilvanju deviznih sredstev med republikami. Nadalje je bilo poudarjeno, da obvezni prispevek za nerazvita območja ni vedno najbolj smotrno porabljen, saj ni osamljen primer, da se prav s temi sredstvi zgradi konkurenca. Razprava je pokazala, da naj bi si ta prispevek uporabil le za gradnjo po vnaprej sprejetem programu.

Nagrajevanje po rezultatih dela daje še velike možnosti dopolnjevanja sedanjega sistema nagrajevanja, predvsem pri režijskem in vodstvenem delu, kakor tudi v skupnih službah. Delegacijo je posebno zanimalo, kje so vzroki, da Dekorativna med ostalimi tekstilci tako uspešno gospodari.

Ob zaključku razprave je vodja delegacije tov. Jakovljevski pohvalil naš kolektiv, čestital k doseženim uspehom in želel nadaljnje uspešno delo.

Jožica KRMELJ

(Nadalj. z 2. str.)

organiziranosti množične inovacijske dejavnosti, o izobraževanju kadrov za raziskovalno razvojno delo in množično inovacijsko dejavnost, o INDOK dejavnosti za razvoj in o uspehih s tega področja dela iz nekaterih naših OZD.

Na posvetovanju je bilo poudarjeno, da v sedanjem razvijanju slovenskega gospodarstva nismo uspeli izkoristiti vseh notranjih zmogljivosti na področju inovacijske dejavnosti. Še vedno ne moremo biti zadovoljni z rezultati, ki smo jih dosegli:

- pri izkoriščanju množičnega inovacijskega dela;
- pri vzpostavitvi tvornih delovnih povezav med raziskovalno bazo in gospodarstvom;
- pri tem, da bi gospodarski sistem bolj stimulatивно vplival na inovacijsko obnašanje OZD;
- na področju števila lastnih inovacij, tako da smo še

Dolgoletni sodelavci odhajajo v pokoj

V razmeroma kratkem času odhajajo iz Dekorativne v zasluženi pokoj delavke in delavci, ki so več kot četrto stoletja združevali delo v Dekorativni. Vsem sem postavil ista vprašanja, nanje pa so mi različno odgovorili. Vprašanja so bila naslednja:

1. Prosim, da opišete svojo delovno zgodovino v Dekorativni!
2. Kakšni so bili prvi začetki vašega dela?
3. Kaj vam je ostalo v spominu iz prvih let zaposlitve?
4. Kako ste počutili v našem delovnem okolju?
5. Kaj želite sporočiti sodelavcem?

Tov. ŠLOSAR MARIJA

je pričela z delom v »Stori« pred 35 leti:

Zaposlila sem se v oddelku šivalnice, kjer sem najprej popravljala čipke, nato pa še bobinet zavese. Tudi robljenje brisač ni izostalo. V šivalnici sem bila zaposlena 21 let, nato pa sem bila premeščena v ročno tkalnico, kjer sem delala do upokojitve.

Na prva leta so mi ostali živi spomini na udarniška dela, zborovanje na Kongresnem trgu (sedaj Trg revolucije) in zelo dobre medsebojne odnose s sodelavci. Pogosto so se pripravljali mitingi, ki sem se jih z veseljem udeleževala.

V delovnem okolju, kjer sem opravljala svoje delo, sem se počutila zelo dobro, pa tudi samo delo me je zelo veselilo.

Vsem se iz srca zahvaljujem za darilo in tople besede, celotnemu kolektivu pa želim še veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Tov. BABNIK MARIJA

Zaposlila sem se leta 1945. V času svoje zaposlitve sem opravljala več del. Naj začenem kar po vrsti. Najprej sem delala na Buline stroju, kjer sem navijala material za vezilni od-

delek, nato pa je mojster Strlič naredil stroj za navijanje »štupvole«, kjer sem jo navijala, delo me je nato vodilo v tkalnico na stroj »Madras«, kjer sem delala zavese, nato sem delala »garniture frotte«. Odhajala sem na delo tudi v bombažno tkalnico Hribernik (sedanja tkalnica Vižmarje) in v predilnico Škofja Loka. Vse to sem delala do leta 1947 v treh izmenah.

V spominu mi je ostalo skupno delo, iskreno tovarštvo in dobri medsebojni odnosi. V sedanjem delovnem okolju sem se počutila zelo dobro in kar srce me boli, ko moram zapustiti delovno organizacijo, čeprav so bili tudi časi, ko mi je bilo težko.

Vsem delavcem Dekorativne želim, da bi dobro delali in da bi bila tovarna še naprej na dobrem glasu.

Tov. KRMEJLJ JOŽICA

je bila zaposlena v Dekorativni od leta 1947. V nadaljevanju najinega razgovora je pripovedovala takole:

Delati sem začela na prevzemu surovega blaga. Vse do leta 1948 pa do danes sem delala v kadrovski službi. Najprej sem delala kot pomožni administrator in učila sem se tudi pisanja na pisalni stroj.

Leta 1948 je bila združitev Eiffler—Stora, s tem pa se je začela deliti tudi personalna dejavnost na oba obrata.

Leta 1949—1950 so bile osnovane delovne brigade iz vrst delavcev in vodja naše personalne službe je odšel v brigado v Kočevje. Tako sem ostala sama za vodenje te službe. Leta 1950 smo začeli udarniško delati dom v Vrsarju. Delovno vodilo nam je bila direkcija. Sam sistem dela se je iz leta v leto menjal. Dobre kadre, ki so bili pridni pri delu, so premeščali tudi v druge tovarne. Delovanje personalne službe ni bilo ozko vezano sa-

mo na našo tovarno, ampak smo skupno z direkcijo ocenjevali razvoj posameznih kadrov in s tem usmerjali kadre v novo nastalo industrijo. Delati smo začeli z domačimi strokovnjaki, za ves razmah industrije ni bilo dovolj kvalitetnih kadrov in začelo se je premeščanje ljudi na razne funkcije. Povsem drugo vlogo je dobila kadrovska služba z razvojem samoupravljanja. V veliki meri smo postali bolj samostojni brez dodatnih navodil z direkcije. Vsa skrb za razvoj kadrov je bila prenešana na nas, istočasno pa tudi skrb za delavčev osebni in družbeni standard.

V globokem spominu na prva leta zaposlitve mi je ostalo predvsem iskreno tovarštvo, enotnost, skrb za delo ne glede na čas, udarniško delo proge 5. Kongresa, proglašitev udarnikov, z eno besedo: skrb za delo. Tudi kulturne dejavnosti ni manjkalo, prirejale so se razne veselice in razvijala se je dobra volja in dobri medsebojni odnosi.

Dekorativna je bila moj drugi dom. Tu sem se resnično dobro počutila. Našla sem razumevanje, v svojem najožjem krogu pa sem uživala primerno spoštovanje. Imela sem dobre in tovariške odnose z vsemi, pomagala sem ljudem v stiskah, če sem to le mogla in sedaj, ko se poslavljam od vas, vam želim veliko uspehov za razvoj, za dobro počutje in za napredek celotnega kolektiva in vsakega posameznika.

Tov. HRABAR JOŽICA

pa pravi takole:

K Eifflerju sem prišla leta 1945. Delo, ki sem ga najprej opravljala, je bilo tkalsko delo, pozneje pa sem postala predelavka. Pogoji samega de-

la so bili zelo slabi, saj smo si morali, preden smo zvezali nitko, pogreti roke na žarnicah, tako je bilo hladno. Dobro se spominjam udarniškega dela in razglasitve udarnikov. Udarniško delo ni bilo plačano, ampak so nas le ustno pohvalili, kar nam je veliko pomenilo. Od leta 1960 sem delala v skladišču pogonskega materiala. Ko se je brat B preselil na Celovško cesto, sem najprej delala pri odpremi blaga. Zadolžena sem bila za izvoz blaga. Ko pa je odšla v pokoj tov. Gostiša Mihela, sem bila razporejena v skladišče pogonskega materiala, kjer sem ostala vse do upokojitve.

Če se ozrem nazaj, na prva leta zaposlitve, mi je ostala najbolj v spominu odkritosrčnost in dobri medsebojni odnosi.

Ko sem delala še v obratu B, se je večkrat govorilo, da bo v obratu A slabše, da bo potrebno še bolj delati, skratka, da bo povsem drugače, kot je sedaj. Vendar ni bilo tako. Zelo hitro sem se vključila v delo, delala sem tudi v samoupravnih organih, počutila sem se dobro in imela z vsemi dobre tovariške odnose.

Za konec želim celotnemu kolektivu veliko sreče, medsebojnega razumevanja in da bi naloge kar najbolj vestno izpolnjevali. Zahvaljujem se tudi za dragoceno darilo, ki sem ga prejela ob odhodu v pokoj.

Tov. LESJAK FRANČIŠKA:

Z delom v obratu B sem začela leta 1954. Takrat sta me sprejela tov. Bernat in Dragar. Od začetka zaposlitve pa do

danes, ko odhajam v pokoj, sem bila tkalka. Povedati moram tudi to, da mi je tovarna dala stanovanje, v katerem se dobro počutim. Prošenj je bilo takrat veliko in res sem bila presenečena nad mojo ugodno rešeno prošnjo. Ko se je obrat B preselil na Celovško cesto, sem bila zelo zadovoljna, kajti imela sem blizu do službe. Tudi tukaj sem se zelo vživela v

okolje, v katerem sem delala, posebno pa se moram zahvaliti tov. Peklaju, ko mi je toplo priporočil in predlagal, da delam na Günne strojih. Tu je velika razlika med starimi stroji, pa tudi napor človeka je manjši

V prvih letih se spominjam tkanja žameta in vistre, ki je bilo zares najtežje. Prehrana kot jo imamo danes, je zares odlična, takrat smo jedle za malico sam kruh, danes pa ne vemo, kaj naj bi si izbrali za malico, ker je toliko izbire.

V okolju, kjer sem delala, sem se odlično počutila. Rada sem prihajala v službo, skoraj ne najdem besed, da bi vse opisala. S svojimi predpostavljanimi sem se dobro razumela, skratka, v tem obratu in v oddelku tkalnice sem se vseskozi dobro počutila.

Vsem sodelavkam in sodelavcem želim še veliko uspeha pri delu, da bi dosegli cilje, ki so še pred njimi. Vse pa prav lepo pozdravljam.

Tov. BERNARD BERNAT

je celotno delovno dobo delal v Dekorativni. Zanimivi so njegovi spomini:

Že v rani mladosti me je življenjska pot vodila v »Dekorativno« — tedanja »Stora«. Ker sem bil premlad, so mi svetovali eno leto predšolske prakse in tako sem se znašel v bivši »Stori« v šolskem letu 1935/36.

Spoznal sem delo v tekstilni industriji, sodelavce, njihove razmere in odnose. Bili so slabo plačani in dobro so morali

delati. Mnogo boljše pa so bili plačani nemški mojstri, ki so vodili oddelke. Delali smo v deljenem času v eni izmeni. Ob večjem naročilu nekaterih artiklov so ti stroji obratovali tudi v treh izmenah. Razmerje med plačo absolventa tekstilne šole, ki je samostojno vodil oddelk preprog in med nemškim mojstrom (nadmojstrom) je bilo 5,5-kratno. Še danes imam pred očmi, kako sta naša absolventa od jeze metala ključe ob tla zaradi take razlike v plači, medtem ko si je naš mojster zelo prizadeval in v nujnih primerih ponoči brezplačno popravil stroj, da je zjutraj lahko nemoteno obratoval. Nemški mojster ni hotel pokazati, kako se stroj popravi. Je že našel kakšen vzrok, da je Slovence poslal proč.

Obseg tovarne je bil takrat naslednji:

Oddelk za proizvodnjo preprog je bil v tem lesenem predelu, kjer so sedaj skupne službe. Pisarne so obsegale samo prostor od vhoda do stopnic v I. nadstropje. Vezilni oddelk, ki je bil precej obsežen, je bil v zidanem delu stavbe, kjer je sedaj staro skladišče, od železnih vrat na koncu pisarne pa do ključavničarske delavnice. Na mestu ključavničarske delavnice, ob lesenem stopnišču in dalje, kjer stoji stružnice, je bila tkalnica pohištvenega blaga in posteljnih pregrinj. Ključavničarska delavnica je bila v sedanjem pogonskem skladišču. Barvarna je bila v sedanji ključavničarski delavnici pri dimniku, v podaljšku barvarne se je stikala skromna kurilnica. V Gameljah so imeli podružnico, kjer so proizvajali frotir brisače in blago ter bobinet zavese. Vse to so prevažali v ta obrat in tu konfekcionirali, popravljali in odpremljali v I. nadstropje, kjer so sedaj prostori razvojne službe in še nekaj pisarn.

Delo je potekalo za današnje razmere zelo disciplinirano pod strogim vodstvom. Za neposlušnost si lahko takoj dobil knjižico na blagajni.

Kot sem že nekoč omenil, pa ne škodi, če ponovno povem dogodek, ki se mi je trajno vtisnil v spomin. To je moralo biti v prvih mesecih, ko sem šel počasi iz tkalnice preprog skozi vezilni oddelk v drugo tkalnico in med tem opazoval velike vezilne stroje — pa se naenkrat pojavi direktor za mojim hrbtom in me prime za ramena in čeprav je bil moj stric, mi je strogo rekel: »Nadek, tako počasi se ne hodi v industriji.« Ta očitek me je tako močno prizadel, da sem takoj doumel vso resnost industrijske proizvodnje in sem ga imel vedno v podzavesti. Večkrat razmišljam, kakšna škoda je, da vsak začetnik, ki preide iz šolskih klopi v administracijo, poprej ne okusi industrijske zahtevnosti.

Ta industrijska vzgoja mi je tudi v šoli koristila. Bolj resno sem vzel učenje v tekstilni šoli, čeprav sem bil najmlajši v razredu. Med časom šolanja se spominjam velikih tekstilnih stavk v Kranju. Hodili smo ob tovarnah in videli odločen boj delavcev za boljši kruh.

Po končanem šolanju sem se zopet vrnil v takratno »Storo«. Zaposlil sem se v desinaturo. Bila sva samo dva. Med mojo odsotnostjo so tovarno povečali. Dogradili so še sedanjo dvonadstropno stavbo za potrebe tkalnice in novo modernjšo kurilnico.

Kdaj sem prešel iz desinaturo v tkalnico se točno ne spominjam. Delo je teklo dalje, dokler se niso začeli odvijati vznemirljivi dogodki v Evropi. Spominjam se močne aktivnosti mariborskega DITISA proti nemškemu mojstrom po tovarnah, ki so postajali vedno oblastnejši spričo Hitlerjeve dejavnosti v Evropi.

Žalostna je bila kapitalucija Jugoslavije. Gorela so skladišča ob gorenjski progi. Boleče je bilo videti prihod Italijanov. Ob tovarni so potegnili mejo med Nemčijo in Italijo. Kasneje so ogradili še Ljubljano z bodečo žico in bunkerji. Morali smo imeti dovoljenje za prehod preko žice.

OF je pričela s svojo dejavnostjo in ustanovljen je bil ulični odbor, v katerem sem sodeloval. Zbirali smo denarna sredstva in razširjali literaturo. To sem prinašal tudi v tovarno med zaupne delavce.

Ob obletnici vojne s Sovjet-

ske zvezo sem bil na bloku aretiran in pripeljan v vojašnico. Od tisoč aretiranih so nas z izdajalci za maskiranim oknom odbrali dvaindvajset — ostale so izpustili. Po enem tednu so bile racije po vsej Ljubljani in vojašnica je bila polna do zadnjega kotička. Nato je sledil transport uklenjenih v Gonars, v živinskih vagonih — po 45 oseb. Nasproti našega transporta se je ustavila kompozicija fašističnih vojakov. Takoj so pričeli pljuvati v naše zamrežene line. Nepozaben dogodek se je zgodil, ko je transport prispel na postajo v Postojni. Ko se je vlak ustavil, je nastala grobna tišina. Na postaji ni bilo civilistov — samo vojaki. Ko je nekaj časa vladala ta tišina, se naenkrat zasliši glas Francija, ki je pričel peti s polnim glasom pesem »Mama«, da je kar rezalo to tišino. Vse je presenetil in vsi so poslušali pesem do konca. Naredila je res čudovit vtis. Nato je transport odpeljal dalje.

Ko so nas gnali naslednji dan skozi vasi, vse kosmate, so nas zaslepljeni vaščani gledali ob cesti in zmerjali z »Ribellii«.

Pozimi smo bili preseljeni v drugo taborišče na Apeninih v Renicci.

Po vrnitvi sem nadaljeval delo v bivši tovarni »Stora«. S političnim delom sem nadaljeval kot prej. Med tem so bili nekateri že na prisilnem delu. Spominjam se, da sem sam vodil delo tkalnice. Zaradi vedno pogostejših preletov bombnikov nad Nemčijo smo delali samo ponoči ob strogi zatemnitvi. Bilo je pomanjkanje materiala in izbira artiklov je bila težka. Le svile je bilo nekaj več na voljo, tako da smo delali še blago za pižame iz svile.

Po padcu Italije so Nemci ustrelili v naši jami svojega vojaka ob prisotnosti ostalih vojakov.

Po osvoboditvi sem odšel za tri leta s tankovsko divizijo v Makedonijo.

Po vrnitvi iz Jugoslovanske ljudske armade, sem se zaposlil v tovarni plišev na Titovi cesti, ki je po združitvi postala obrat B tovarne dekorativnih tkanin.

Tu sem bil najprej mojster, potem, ko je odšel tehnični vodja, sem prevzel njegovo mesto.

Obrat je bil v zelo zapuščenem stanju, v materialnem in tehnološkem pogledu.

Ko sta se oba obrata združila in je postal direktor tov.

Rode, se je šele začelo z intenzivno obnovo. Zanimivo je bilo pripovedovanje starejših delavcev izpred vojne, da so morali v barvarni stati z dežnikom v roki, da niso bili mokri, ko je deževalo.

Vedno smo se trudili in izboljševali tehnološke postopke ter temu prilagajali strojne naprave po lastnih zamislih in jih izdelovali v domačih delavnicah. Povečevali smo sukcesivno proizvodnjo z doma izdelanimi 52 plišarskimi tkalskimi stroji, apreterskimi stroji, napravami za barvanje, praktičnimi transportnimi sredstvi, navijalnimi stroji za prejo in blago, pletilnimi stroji itd.

Čeprav sem bil s strokovnim delom zelo obremenjen, sem našel čas za družbenopolitično delo. Sodeloval sem tudi v samoupravnih organih. Kot prvi predsednik Upravne-

ga odbora sem imel to čast, da sem bil na prejemu, ki ga je pripravilo Predsedstvo vlade SRS in katerega se je udeležil tov. Tito.

Ravno velikemu entuziazmu vseh, ki so sodelovali v tem hitrem tehnološkem napredku naše tovarne gre zasluga, da smo vsa leta na vrhu lestvice uspešnosti v tekstilni industriji. Vsa ta leta nismo kupovali nobenih tujih patentov in licenc in bili konkurenčni na konvertibilnem trgu. Prečute noči in dobra volja so se bogato obrestovale in mislim, da je ravno to tisto zadovoljstvo ob delu, ki si ga vsi želimo.

Tov. MEZE TILKA:

Zaposlila sem se 28. novembra 1943. Delala sem na edinem stroju (listovki). Sprva mi je bilo delo težko, ko sem se pa navadila, je bilo v redu. De-

lo je potekalo predvsem ponoči, kajti podnevi nismo bili varni zaradi večkratnih alarmov, tako da smo s strahom hodili v službo. Bila sem stalna udeleženka udarniškega dela tudi izven tovarne. Udarniško zgra-

jeni bloki danes stojijo nasproti občine Šiška. Dobro se spominjam pohodov za 1. maj. Mladina je bila složna in med seboj smo dobro sodelovali in razvijali medsebojne odnose. V delovnem okolju, to je v tkalnici, sem se dobro razumela s sodelavkami, skratka, počutila sem se v redu. Odnose z nadrejenimi sem imela prav tako dobre in vso pomoč, ki sem jo potrebovala, sem tudi dobila s strani tov. Peklaja.

Sodelavcem želim sporočiti, da bi še naprej delali v redu in dobro, da bi bili odnosi kar najboljši in da bi Dekorativna ostala še naprej na tako dobrem glasu, kot je to sedaj.

Vsem dolgoletnim sodelavcem sem se zahvalil za razgovor in jim želel mnogo zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva.

Janez Tomažič

Delo krajevne skupnosti

Zaprosil sem tov. Herberta SAVODNIKA, predsednika skupščine krajevne skupnosti Dolomitskega odreda, da opiše dosedanje delo skupščine. Tov. Savodnik je krajan naše krajevne skupnosti in od lanskega leta predsednik skupščine. Zaposlen je kot poslovni sekretar pri Lesnini, TOZD Zunanja trgovina.

Prosil sem ga sicer za razgovor, vendar je dejal, da raje sam napiše članek kot pa da bi odgovarjal na vprašanja. To je posledica njegovih dolgoletnih novinarskih izkušenj pri DELU. Dogovorili smo se tudi za bodoče sodelovanje, ko bo naše glasilo občasno pisalo tudi o problematiki krajevne skupnosti.

Odločilna podpora delavcev »Dekorativne« v trenutkih oblikovanja krajevne skupnosti Dolomitskega odreda.

Minilo je že leto dni, odkar smo krajani dne 18. marca lani na referendumu preoblikovali nekdanjo krajevno skupnost Dravljje v tri nove krajevne skupnosti in kmalu bo poteklo tudi leto dni, odkar je bila 28. julija lani prva — ustanovna seja skupščine naše krajevne skupnosti. Že golo dejstvo, da so na tej seji in na vseh naslednjih štirih sejah skupščine sodelovali polnoštevilno delegati Zora Ovičaj, Bogdan Pečan in Bernarda Vidrih iz Dekorativne, je dokaz, da so delavci Dekorativne vzeli delo v krajevni skupnosti resno.

Navzočnost sama po sebi niti ne bi bila tako pomembna, če nam v tistih začetkih pred letom dni ne bi šlo za nohte na kadrovskem področju in nam je dejansko pomenil vsak človek sklepčnost, s tem pa tudi možnost, da je delo teklo naprej. In iz tega vidika so se delegati iz Dekorativne dosledno potrdili.

Skupščina je imela po takratnem statutarnem sklepu 48 delegatskih mest: 22 krajanov, 6 iz OZD in 20 iz družbenopolitičnih organizacij in društev. Dejansko izvoljenih je bilo samo 34, kar pomeni, da so trije delegati iz Dekorativne odhitali 8,82 odstotka udeležbe oziroma 16,66 odstotka sklepčnosti. Sčasoma so se določena delegatska mesta dopolnila, vendar še vedno ne v celoti. Delegati za skupščino še niso izvoljeni iz vseh ulic, po določbah statuta, ki razširja število delegatskih mest na 51, pa morajo v skupščino izvoliti svoje delegate še OZD Elektrovod in Samski domovi skupaj, Helidon svojega, Javor, Uniles in Adriacommerce skupaj in Steklarstvo svojega.

Prepričani smo, da bodo vse druge OZD z našega območja kmalu sledile zgledu Dekorativne in izvolile svoje delegate, ki bodo potem z udeležbo na sejah skupščine krajevne skupnosti zagotovili sklepčnost in popestrili vsebino razprav ter prispevali k usklajenemu oblikovanju in sprejemanju stališč ter sklepov.

Na svoji prvi seji bi morala skupščina imenovati svet krajevne skupnosti, vendar se je iniciativnemu odboru za oblikovanje organov nove krajevne skupnosti zataknilo pri kadrih. S temi se nam namreč še kar naprej zatika. Skupščina je zato ubrala srednjo pot in izvolila začasno sedemčlansko predsedstvo skupščine, da je prevzelo funkcijo izvršilnega organa skupščine do izvolitve sveta. Predsedstvo je imelo tri seje, ki so se v pretežni večini dnevnega reda dotikale dveh najpomembnejših vprašanj:

— kje naj najde krajevna skupnost prostore za svoje delo in

— kdo so tisti krajani, ki bi z voljo in pripravljenostjo prevzeli dolžnosti v svetu ter v raznih komisijah sveta krajevne skupnosti?

Najprej smo ugotovili, da z iskanjem prostorov ne pride mo nikamor. Izbrali smo edino možno rešitev, da postanemo začasno podnajemniki v sobici številka 14 v prostorih družbenopolitičnih organizacij krajevne skupnosti Dravljje, Draveljska cesta 44. Tako, zdaj imamo vsaj svoj kotiček in naslov. Potrebovali smo še ime in organe. S tem namenom smo sklicali drugo sejo skupščine, dne 22. novembra lani. Na predlog organizacij ZZB NOV in OO ZKS smo prišli do imena: krajevna skupnost Dolomitskega odreda. Potrdili smo tudi predlagani sedež. Dosti dalje pa s pet nismo prišli. Skupščina še

vedno ni razpolagala s predlogom kandidatov za svet krajevne skupnosti. Na pobudo OO ZKS smo na tej seji skupščine imenovali še statutarno pravno komisijo in jo zadolžili za izdelavo statuta, saj nam je ta pomenil temeljni akt, po katerem bomo lahko organizirali nadaljnje delo v krajevni skupnosti.

Zaradi kadrovske stiske, ki je nismo smeli dopustiti v nedogled, saj smo računali, da je na območju naše krajevne skupnosti nekaj čez tisoč volilcev, je skupščina sprejela pobudo, da skliče njen predsednik predstavnike vseh družbenopolitičnih organizacij na skupno sejo, na kateri naj bi spregovorili o kadrovskih možnostih in rešitvah.

Medtem se je bližal konec leta 1979, mi pa smo navidezno capljali izgubljeno na mestu. Bilo je več posvetovanj, ki so se pa vsa končala z zmigovanjem ramen in ugotavljanji, da se ne poznamo dovolj, da nimamo ustreznih evidenc in seznamov. Prišlo je novo leto in razdeliti je bilo treba premoženje. Potegnili smo najkrajši konec. Zavestno! Krajevni skupnosti Dravljje je dejansko ostal naš prejšnji skupni dom, krajevna skupnost Bratov Babnik si je kupila stanovanje za svoje delovne prostore, mi pa nismo imeli niti lokacije, kaj šele da bi lahko kupovali kakšno opremo. Ostala so nam namensko rezervirana sredstva. 1.200.000 din za naše bodoče prostore. Skupščina je

sicer na svoji tretji seji dne 15. januarja letos nekoliko kislo sprejela ta dejstva, le zagotovo, da bosta v prihodnje obe krajevni skupnosti, Dravlje in Bratov Babnik, solidarno podpirali naša prizadevanja, da si uredimo ustrezne pogoje delovanja, je pripomoglo k sprejemu take delitve premoženja.

Sestali so se tudi predstavniki družbenopolitičnega aktiva, ki so imenovali skupno komisijo za kadrovska vprašanja. Ta je zavihala rokave in zdaj se je premaknilo. Na četrti seji skupščine krajevne skupnosti, ki je bila 22. februarja letos, so delegati imenovali svet krajevne skupnosti, razen tega pa so obravnavali tudi osnutek statuta, ki ga je pripravila statutarno pravna komisija. Temelji našega dela so začeli postajati opazni in na peti seji skupščine krajevne skupnosti dne 13. marca letos so delegati sprejeli statut krajevne skupnosti in na osnovi določil tega statuta razglasili tudi volitve v delegacije krajevne skupnosti. Te smo 13. aprila uspešno izvedli. Seveda tudi tokrat ne bi šlo, če ne bi imela kadrovska komisija še naprej zavihane rokave in če spet ne bi bilo velike pripravljenosti delavcev Dekorativne.

Če zasledujemo skozi ta zapis o oblikovanju krajevne skupnosti Dolomitskega odreda datume in dogajanja, lahko ugotovimo, da so koraki razvoja čedalje bolj pospešeni, odločitve pomembnejše, število odločujočih čedalje večje. Novorojenček je torej shodil, četudi smo ga dolgo ujčkali kot nedonošenčka. V resnici pa se pravo delo šele začinja.

Med OZD iz naše krajevne skupnosti je bila spet Dekorativna edina, ki nam je poslala gradivo svojega srednjeročnega načrta. Prvi individualni poslovodni organ iz naše krajevne skupnosti, s katerim smo se — četudi le napol uradno — sestali, je bil glavni direktor Dekorativne. Dekorativna nam je »posodila« prostore, ljudi in gradivo za izvedbo volitev. Dekorativna je tisti kolektiv, ki je srce naše krajevne skupnosti.

Zdaj smo v fazi, ko bomo morali dograditi srednjeročni razvoj naše krajevne skupnosti še s tovrstnimi programi drugih OZD in s hotenji krajanov samih. Tudi tu smo v zaostanku, pa kako tudi ne bi bili, saj mimo vseh naštetih težav začinjamo dejansko od tal. Res je, da so Dekorativna PAP, Autoemona in druge OZD na našem področju živele že poprej in imajo vsaka svojo perspek-

tivo, toda kraj sam je bil in je še zgolj bivalno področje.

Danes živi — tako ocenjujemo — na območju naše krajevne skupnosti okoli dva do dva in pol tisoč stanovalcev, leta 1985 nas bo, glede na načrtovano gradnjo stanovanj, okoli sedem tisoč. Danes pa v vsej krajevni skupnosti nimamo nobene dejavnosti, ki bi pomenila zaokroženo humano okolje. Če bi naštevati, česa nimamo, bi bilo preveč. Naštujemo lahko, da imamo trgovino Dekorativne, trgovino Autoemona, trgovino Javor, zatem več industrijsko obrtne dejavnosti, enega elektromehnika, enega avtoelektričarja, enega avtoključavničarja, enega mizarja in en radio ter TV servis. Ni frizerstva, čevljarstva, trgovine z živili, da — niti kioska, da bi kupili znamke, časopise ali cigarete. So pa načrti — na papirju — bojda neuresničljivi, ker ni zainteresiranih investitorjev in ker je — bojda — zamaknjena trasa rekonstruirane Celovške odzrila načrtovane možnosti gradnje prodajnih in storitvenih površin med stolpnici in cesto.

Ob prvem srečanju z glavnim direktorjem Dekorativne smo slišali vzpodbudne besede: »Vedno smo upoštevali potrebe svojega okolja in prispevali k njegovemu razvoju po naših močeh, zato lahko tudi krajevna skupnost Dolomitskega odreda računa z našim sodelovanjem. Kolikor nam bodo dopuščale možnosti, bomo prispevali k skupnemu razvoju!« Hvaležno sprejemamo toplo ponujeno roko in pripravljene smo, da se bomo kmalu srečali na širšem sestanku predstavnikov Dekorativne in naše krajevne skupnosti, kjer se bomo lahko že dosti bolj čvrsto dogovarjali za usmeritev naših prihodnjih skupnih hotenj.

Herbert Savodnik

VOLITVE DELEGACIJ V KRAJEVNI SKUPNOSTI DOLOMITSKEGA ODREDA

V nedeljo, 13. marca 1980, so krajanje krajevne skupnosti Dolomitskega odreda volili delegate v delegacijo za zbor krajevnih skupnosti in v delegacije za samoupravne interesne skupnosti. Volitev se je udeležilo skoraj osemdeset odstotkov vseh volilnih upravičencev, ki so z veliko večino glasov izvolili delegate.

V bodoče bo potrebna večja povezanost delovnih organizacij in krajevne skupnosti pri usklajevanju in uvajanju načr-

товanih dejavnosti. Zato so delegacije mesto, kjer se bodo usklajevala stališča delovnih

ljudi in občanov v združenem delu in v krajevnih skupnostih. Vladimir Kočevar

NEKAJ NOVOSTI O ORGANIZIRANOSTI IN DELOVANJU ORGANIZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE

Na podlagi sklepa šeste seje CK ZKS so spremembe in dopolnitve statutarnega sklepa o organiziranosti in delovanju zveze komunistov v občini Ljubljana-Šiška.

Spremembe in dopolnitve pomenijo vsebinsko novo kvaliteto in tudi v statutarne dokumentu vgrajujejo Titovo pobudo o kolektivnem vodstvu, delu in odgovornosti. Bolj je poudarjena demokratizacija pri razvijanju politične aktivnosti na pobudah in predlogih članstva in osnovnih organizacij ZK ter uspešnem delovanju komunistov v delegatskem sistemu in družbenopolitičnih organizacijah. Poudarjena je odgovornost voljenih članov in organov ZK voljenim telesom.

Te vsebinske spremembe bodo omogočile in zagotovile nadaljnji razvoj organiziranosti in delovanja ZK tako, da bo ta lahko v bodoče opravičila svojo avantgardno vlogo med najširšimi množicami znotraj političnega sistema socialistične samoupravne demokracije.

Nova oblika organiziranosti ZK je tudi programsko volilna konferenca. Vsaka osnovna organizacija ZK voli svojega delegata v to konferenco, razen tiste osnovne organizacije, kjer so organizacijsko povezani člani stalnega sestava občinske konference.

Programsko volilna konferenca enkrat letno celovito obravnava družbenopolitične razmere v občini in oceni uresničevanja politike ZK in njenih organov v preteklem letu ter na tej podlagi sprejme programske usmeritve za prihodnje leto. Voli tudi organe konference, ki jim poteče mandat.

Spremembe in dopolnitve statutarnega sklepa določajo tudi pravice in dolžnosti ter naloge predsednika konference kot nove funkcije v občinski organizaciji ZK. Mandat predsednika traja eno leto in je lahko izvoljen zaporedoma največ dvakrat.

Skrajšana je mandatna doba sekretarja komiteja na dve leti in je lahko izvoljen največ dvakrat zaporedoma. Na novo so opredeljene naloge sekretarja komiteja, saj je del njegovih dosedanjih nalog in pravic prešlo na predsednika konference. To je le nekaj vsebinskih sprememb in dopolnitev. Bolj točno informacijo smo prebrali v Komunistu z dne 11. januarja

1980. »Dokumenti šeste seje CK ZKS«.

Da bomo bolj poznali naloge, pravice in dolžnosti komunistov pa preberimo še enkrat!

Šišenski komunisti smo se sestali na programsko volilni konferenci 26. marca 1980. Slišali smo oceno političnih in gospodarskih razmer v občini. Po poročilu je sledila živahna razprava delegatov, ki so osvetlili vrsto gospodarskih vprašanj in težav iz vsakdanje prakse.

Na podlagi poročila in bogate razprave smo sprejeli programske usmeritve za delo organizacije ZK v občini za prihodnje obdobje.

V ospredju so prizadevanja v naslednjih smereh:

V osnovnih organizacijah bomo preverili zadolžitve, ki jih imajo člani ZK v družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih organih in delegacijah ter kritično ocenili tiste komuniste, ki so na obrobju družbenega dogajanja in ne v prvih vrstah borbe za uveljavitev samoupravnih odnosov. Vsak član ZK mora imeti vsaj eno politično zadolžitve.

V osnovnih organizacijah in organih ZK bomo stalno ocenjevali, kako se opredeljujejo in kako politično delujejo člani in izvoljeni funkcionarji, ter kako v konkretnih aktivnostih uveljavljajo stališča in sklepe ZK.

Pomembna naloga je krepitev delovanja članov ZK v delegacijah SIS, sindikatu in mladinski organizaciji, kjer morajo komunisti z močjo argumentov in na osnovi sklepov osnovne organizacije uveljaviti sprejete sklepe in stališča.

Uveljaviti moramo samoupravno odgovornost za dobro delo, zakonitost in medsebojne tovariške odnose v vseh središnih.

Zaostri je treba nadzor nad osebno odgovornostjo posameznikov, ki prevzemajo odgovorne naloge.

Naštela sem le nekatere naloge. Z bolj konkretnimi usmeritvami bomo informirani v najkrajšem času v vseh osnovnih organizacijah ZK.

Izvolili smo tudi novo vodstvo občinske organizacije ZK v občini Ljubljana-Šiška. O delegatih smo predhodno razpravljali in dali soglasje v vseh osnovnih organizacijah ZK.

Murn Marija

Delovanje mladih v Dekorativni

V DO »DEKORATIVNA« sta formirani dve OO ZSM, ki štejeta 90 mladink in mladincev in koordinacijski svet, ki skrbi za povezavo osnovnih organizacij med seboj in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

Glede na izmensko delo in na veliko število mladih mater, je zadovoljivo število mladih, ki se še posebno uspešno udeležujejo na športnem in kulturnem področju.

V marcu smo imeli letno konferenco, kjer smo izvolili nove organe v OO ZSM in sprejeli plan aktivnosti za leto 1980. V prvih mesecih smo že izvedli nekaj zastavljenih nalog, tako med drugimi:

- organizirali smo sprejem štafete mladosti;
- sodelovali na pohodu ob žici okupirane Ljubljane;
- pohod po partizanski poti ob dnevu OF;
- očiščevalna akcija v DO;
- predlagali smo dva mladince, ki nas bosta zastopala na mladinskih delovnih akcijah;
- ob dnevu mladosti smo organizirali kviz na temo 30 let socialističnega samoupravljanja.

Nekaj teh akcij smo izvedli skupno z vojaki kasarne Boris

Kidrič, s katerimi že vrsto let uspešno sodelujemo.

Sodelovanje mladih z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami je dobro, kakor tudi aktivnost v samoupravnih organih na vseh področjih.

Nekaj mladih je tudi vključenih v članstvo ZK, kjer aktivno sodelujejo.

Delujemo na področju narodne in civilne zaščite.

V tem mesecu smo izdali prvo številko mladinskega biltena »MLADI«, ki bo izhajal vsak mesec. Že v naslednjem tednu imamo športno tekmovanje v malem nogometu, namiznem tenisu, odbojki, šahu in streljanju skupno z vojaki kasarne Boris Kidrič.

V drugi polovici leta imamo v programu več nalog še posebno na področju idejnopolitičnega izobraževanja. Tako bomo organizirali posvete v naslednjih vprašanjih:

— vloga mladih v našem družbenopolitičnem sistemu;

— v okviru delovne organizacije imamo komisijo, ki se ukvarja z vključevanjem mladih v delo OO ZSM in s predlaganjem za sprejem v ZK.

Zoran Janič

Srečanje z vojaki ob dnevu mladosti

Za praznik »dan mladosti« smo v soboto, 24. maja popoldan, mladinci organizirali kviz TITO—REVOLUCIJA—MIR na temo 30 let socialističnega samoupravljanja. K sodelovanju smo povabili vojake iz kasarne Borisa Kidriča, s katerimi sodelujemo tudi na drugih akcijah in športnih tekmovanjih.

Prireditve se je začela s pozdravnim govorom, ki sta ga pripravila predsednika osnovne organizacije ZSMS v Dekorativni in v kasarni Boris Kidrič. Andrejka Brlek je prebrala kratko zgodovino razvoja socialističnega samoupravljanja, vojaki pa so zapeli dve pesmi. Začelo se je tekmovanje, na ka-

terem sta sodelovali dve ekipe. Eno so sestavljali vojaki — Šinigoj Ivo, Pirkovič Dragan in Veljković Nenad. V drugi so bili mladinci naše organizacije — Janič Zoran, Dimnik Andrejka in Koporc Milica. Za napeto vzdušje je bilo poskrbljeno z vprašanji. Odgovore je ocenjevala komisija v sestavi: tov. Kočevar Vladimir, Šeparovič Filko in Brezovački Milena. V prvem delu je bil rezultat neodločen. Za nekaj minutno sprostitev so poskrbeli vojaki, ki so zapeli še dve pesmi.

Nadaljeval se je drugi del tekmovanja, kjer so si vojaki nabrali nekaj točk več in si s tem zagotovili zmago. Po končanem kvizu je tov. Kočevar razdelil nagrade in čestital vsakemu posamezniku. Andreja, ki je vseskozi vodila kviz, je vse prisotne povabila na majhen prigrizek. Za ples in zabavo je poskrbel vojaški ansambel. Večer je hitro minil v prijetnem razpoloženju.

Razšli smo se z željo, da se še dobimo na takšnih srečanjih.

Milica Koporc

Dan civilne zaščite

Leta 1978. je bil 20. junij proglašen kot dan civilne zaščite. Od takrat dalje v počastitev tega dneva vsako leto organizirajo različne aktivnosti, katerih namen je izboljšati usposobljenost in pripravljenost pripadnikov civilne zaščite kakor tudi vseh drugih delavcev in občanov.

Vsi se moramo zavedati, da živimo v času, ko je stalno prisotna nevarnost zaradi neurejenih mednarodnih odnosov in kriznih situacij, ki nastajajo med posameznimi državami. Posebna nevarnost za mir je prav v tem delu Evrope, kjer zavzema Jugoslavija v vojaškem pogledu izredno pomemben geostrateški položaj. Glede na to moramo biti vedno pripravljeni za obrambo in zaščito naše domovine in prebivalcev.

Ker bi se sedaj v kakršnekoli spopadu ali vojni uporabljala moderna klasična orožja, jedrska orožja, kakor tudi kemična in biološka, ki bi povzročila veliko žrtev predvsem med civilnim prebivalstvom v zaledju, moramo nujno imeti dobro organizirano civilno zaščito.

Osnovna naloga civilne zaščite je zaščita in reševanje prebivalstva ter ostalih dobrin,

tako v vojnem času kot v miru. Res je, da prinaša vojna največje nevarnosti in škodo, vendar so ljudje nenehno izpostavljeni tudi drugim osebnim nevarnostim. To so predvsem naravne nesreče, kakor tudi nesreče, ki jih prinaša moderna tehnika. Tudi ob takšnih nesrečah je potrebna prizadetim krajem in prebivalstvu hitra in učinkovita pomoč, zato je civilna zaščita potrebna tudi v mirnem času.

Z usposabljanjem civilne zaščite za delovanje v vojni jo hkrati usposabljammo za delovanje ob naravnih in drugih nesrečah, z reševanjem ob takih nesrečah pa se praktično usposabljammo za delovanje v vojni. Njena mirnodobna dejavnost in pripravljenost za delovanje v vojni se med seboj dopolnjujejo.

Ob dnevu civilne zaščite je prav, da v delovni organizaciji pregledamo in analiziramo stanje civilne zaščite in morebitne pomanjkljivosti odpravimo. Dogovoriti se moramo tudi za nadaljnje akcije, ki morajo potekati kontinuirano, da bomo v vseh razmerah in ob vsakem času usposobljeni in pripravljeni pomagati, kjer bo potrebno.

Bogo Modic

Seznam delegacij za SIS in za ZZD

TOZD SUROVA TKANINA

A) POSEBNE DELEGACIJE ZA SIS

I. VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

1. Ban Andrej
2. Češnovar Marica
3. Keršič Tone
4. Ofak Marija
5. Štingelj Jože

II. KULTURE

1. Đukić Dragan
2. Černejšek Stane
3. Karu Milan
4. Rebernik Angelca
5. Škrlić Darja

III. TELESNE KULTURE

1. Bivić Slavko
2. Galič Ibrahim
3. Pečaver Marjan
4. Soklič Marija
5. Solunac Milinka

IV. ZDRAVSTVA

1. Glumac Jusof
2. Lutar Smilja
3. Novak Angelca
4. Polajžar Angelca
5. Žinko Stane

V. RAZISKOVANJA

1. Cvijić Ana
2. Golob Andrej
3. Jelovčan Tone
4. Rotar Jože
5. Škrlić Janez

VI. OTROŠKO VARSTVO

1. Jamnik Irena
2. Lotrič Vera
3. Mučič Režka
4. Sunarić Jovo
5. Štrus Marjan

VII. SOCIALNO SKRBTSTVO

1. Čamernik Jože
2. Štojs Milka
3. Trebušak Štefka
4. Valenčič Ivan
5. Vrankar Ana

VIII. STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

1. Đorđić Dragan
2. Jandrijević Ana
3. Kralj Marta
4. Remetič Milorad
5. Stamcar Stane

IX. ZAPOSLOVANJE

1. Brodnik Ana
2. Čare Bojan
3. Javeršek Franc
4. Kristan Franc
5. Pantar Minka

X. POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

1. Galič Belkisa
2. Kogoj Marta
3. Konjar Viktor
4. Lukić Zagorka
5. Zorko Olga

B) DELEGACIJA ZA ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

1. Blatnik Jelka
2. Brodnik Ana
3. Grum Tončka
4. Novak Ana
5. Petrić Anica
6. Plemenič Branko
7. Punič Slavica
8. Vilfan Marjan
9. Zajc Helena
10. Zalar Mira

TOZD GOTOVA TKANINA

A) POSEBNE DELEGACIJE ZA SIS

I. VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

1. Bajec Marija

2. Mijatović Hanija

3. Sieberer Metka

4. Škulj Stanka

5. Soba Helena

II. KULTURE

1. Kotnik Janez

2. Lavrič Danila

3. Letić Đoko

4. Žagar Anica

5. Zalig Lidija

III. TELESNE KULTURE

1. Ilić Novica

2. Maraž Božo

3. Repotočnik Magdalena

4. Šabić Anka

5. Tomc Milena

IV. ZDRAVSTVA

1. Dragič Nebojša

2. Jordan Alojzija

3. Kraje Tatjana

4. Mladovan Marija

5. Tonj Kati

V. RAZISKOVANJA

1. Mindek Drago

2. Paškulin Peter

3. Smiljić Mira

4. Štrmole Alojz

5. Tehovnik Brane

VI. OTROŠKO VARSTVO

1. Franko Marija

2. Kosec Frančiška

3. Simić Helena

4. Vadlja Kati

5. Veber Franc

VII. SOCIALNO SKRBTSTVO

1. Kupljenik Anica

2. Malečkar Kristina

3. Meglič Anica

4. Petrič Nikolaja

5. Terbec Stevan

VIII. STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

1. Kljajić Zora

2. Omanović Đafer

3. Rožič Marija

4. Zajc Marija

5. Zvizdalo Milivoj

IX. ZAPOSLOVANJE

1. Bilban Meta

2. Grebenc Angelca

3. Samardija Milivoj

4. Škander Fani

5. Vencelberger Terezija

X. INVALIDSKO IN POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

1. Gregorčič Angelca

2. Janežič Anica

3. Nikolić Tilka

4. Pintar Anica

5. Sova Jožica

B) DELEGACIJA ZA ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

1. Bičanin Mladen

2. Božič Marinka

3. Gabrijel Janja

4. Matjašič Almira

5. Mitič Stanka

6. Mrzelj Majda

7. Pesotnik Franc

8. Samsa Majda

9. Stanič Vita

10. Turk Janez

TOZD ENERGETIKA IN VZDRŽEVANJE

A) SPLOŠNA DELEGACIJA ZA SIS

1. Blaznik Vojko

2. Dolničar Martin

3. Dovč Ciril

4. Gosar Anton

5. Jama Janez

6. Jugović Janez

7. Kregar Janez

8. Lesica Jure

9. Virag Jože
  10. Založnik Drago
- ### B) DELEGACIJA ZA ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

1. Cankar Ivan

2. Čori Ujkan

3. Druško Ramiz

4. Gubanc Janez

5. Jeršin Jože

6. Peklaj Marjan

7. Sirmik Franc

8. Tomšič Milan

9. Založnik Franc

10. Malavašič Stane

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

A) POSEBNE DELEGACIJE ZA SIS

I. VZGOJE

IN IZOBRAŽEVANJA

1. Ferjančič Alenka

2. Hočevar Olga

3. Kočar Milan

4. Lapajnar Lučka

5. Srakar Stane

II. KULTURE

1. Istenič Stane

2. Jambor Rada

3. Laznik Vera

4. Ravnik Miro

5. Vidmar Marija

III. TELESNE KULTURE

1. Gaberšek Jože

2. Petronijević Vasilije

3. Rožanec Tatjana

4. Stevanović Jadran

5. Tušar Branka

IV. ZDRAVSTVA

1. Brlek Andreja

2. Drožina Kristina

3. Murgelj Jožica

4. Podpeskar Francka

5. Žlebnik Danica

V. RAZISKOVANJE

1. Jamnik Nada

2. Kovačič Vladimir
3. Simončič Tihomir
4. Škrbine Slavka
5. Velkovich Božidar

VI. OTROŠKO VARSTVO

1. Dobnikar Franc

2. Kristan Lojzka

3. Kucler Anica

4. Moštrokol Silva

5. Pardubsky Vladana

VII. SOCIALNO SKRBTSTVO

1. Belec Jerca

2. Grabnar Marica

3. Košir Marija

4. Krnec Irena

5. Poberaj Anita

VIII. STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

1. Baraga Lada

2. Bečan Vinko

3. Lautar Zdravka

4. Modić Bogo

5. Vižin Jožica

IX. ZAPOSLOVANJE

1. Jurjavčič Cvetka

2. Kadič Mojca

3. Kosec Sonja

4. Novak Nada

5. Tomšič Meta

X. POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

1. Možina Dragica

2. Peklaj Sonja

3. Petrič Zdenka

4. Rehorič Ljiljana

5. Tanko Marija

B) DELEGACIJA ZA ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

1. Bricelj Zdenka

2. Ferjančič Zdene

3. Horjak Mojca

4. Kemperle Viktor

5. Okršlar Milena

6. Prezelj Ivanka

7. Premk Ana

8. Vovk Helena

9. Vrhunc Neda

10. Zupan Jože

Gasilska dejavnost

Naj navedem nekaj podatkov o PIGD v letošnjem letu po občnem zboru, ki je bil v mesecu januarju. Kmalu smo sklicali upravni odbor in na njem izvolili vodstvo našega upravnega odbora, ki je ostalo skoraj isto kot zadnja leta. Zadalimo smo si naloge za bodoče delo, ki naj bi temeljile na istem sistemu kot prejšnja leta, da bi naše delo bilo bolj učinkovito. V požarni varnosti skrbimo za ohranitev naše organizacije ter da bi delo potekalo normalno kot v prejšnjih letih, brez kakšne večje katastrofe, ki bi jo lahko povzročil požar. Zato smo si zadali naloge, da takoj v začetku leta pregledamo vse naše aparate CO₂ in njihove napake odpravimo in zagotovimo, če pride do požara, hitrejšo intervencijo in s tem preprečimo širjenje začetnega požara.

V mesecu maju — ob službi narodne zaščite — smo zopet naredili kontrolo vseh aparatov in zidnih hidrantov in smo vse nepravilnosti odpravili.

V mesecu aprilu je bila tudi vaja, zjutraj ob 6. uri za nočno izmeno, ki je zelo dobro uspela. Sodelovali so delavci iz tkalnice, barvarne in apreture.

Konec meseca so tov. Grum, Kavčič, Mrak L. začeli z izpraševanjem vseh delavcev o znanju z rokovanjem z ročnimi gasilnimi aparati in z zidnimi hidranti in to predvsem v naših skladiščih. Pokazalo se je, da je taka preventiva zelo koristna. Udeležili smo se tudi sektorske vaje v Dravljah ob prazniku Krajevne skupnosti, dne 1. 6. 1980. Vaja je dobro uspela, naši gasilci so jo vzeli zelo resno in disciplinirano. 8. 6. 1980 bo v Brežicah proslava in parada ob 8. kongresu gasilske zveze. Gasilci naše DO se bodo udeležili te parade.

Želim vsem delavcem, da vestno uresničujejo ukrepe o požarni varnosti v DO. S tem zagotovimo varnost vsem delavcem in DO.

Anton Krvina

O razvoju našega gasilstva

Pred slovesom čutim kot dolgoletni član naše prostovoljne gasilske čete dolžnost, da povem nekaj besed o njenem razvoju.

Poleg razglabljanj in iskanj novih rešitev tehnoloških postopkov nismo pozabili na varnost, da ohranimo to, kar imamo.

V obratu B smo imeli prostovoljno gasilsko enoto s skromno opremo — v obratu A pa prostovoljno gasilsko četo z nekoliko boljšo opremo. Tov. Rode, ki je že v mladih letih pripadal gasilstvu, nas je opogumil, da smo tudi mi v obratu B ustanovili prostovolj-

no gasilsko četo. Od tedaj smo se še bolj trudili usposobiti naše člane za praktično delo. Tudi številčno smo obogatili članstvo. Pri tem nam je zavzeto pomagala z dobrim strokovnim kadrom prostovoljna gasilska četa obrata A. Sodelovali smo in prirejali skupne vaje. Tudi opremo smo v danih možnostih stalno izboljševali. Enako so dopolnjevali opremo tudi v četi obrata A.

Po združitvi obeh obratov je postala prostovoljna gasilska četa Dekorativne še močnejša po številu članov.

Sledila je nabava avtomobila, nove motorke, aparatov na

CO₂, prevoznih aparatov za večje požare na CO₂, dihalnih aparatov, paradnih uniform, dežnih plaščev, nylon cevi, novega prapora itd. tako, da je četa dobro opremljena tudi za večje primere. Želim, da bi vse te pripomočke rabili samo za vaje in da ne bi nikoli prišlo do pravega požara.

Posebna pozornost je bila posvečena vzgoji ženskih desetih za CZ, za kar gre še posebno priznanje vsem udeleženkam, organizatorjem in vaditeljem. Ker so te vrste podvržene večjim spremembam, jih je potrebno stalno dopolnjevati.

Redno proučevanje vseh delavcev o uporabi ročnih gasilnih aparatov se je že večkrat pokazalo koristno, ker so bili vsi začetni požari v hipu zatrti in to na različnih mestih.

Zelo pohvalno je, da vedno slišimo o napredovanju naših častnikov. Za večanje strokovnosti v naših vrstah smo jim zelo hvaležni. Udeležba članov na letošnjem občnem zboru je pokazala nesebično privrženost tej humani organizaciji.

Gasilska organizacija je človekoljubna in nesebična organizacija in nedvoumno zasluži vsa priznanja in nadaljnje spodbude, ona dviguje človeka v človeku. Kdor je enkrat resnično gasil, se prav dobro zaveda tega.

Čeprav je strokovna organizacija, pa veliko prispeva h kolektivnosti in občutku pripadnosti kolektivu.

Rad sem bil z vami in še enkrat lepa hvala za vse.

Z gasilskim pozdravom »Na pomoč«!
Bernard Bernat

Nevarnost požarov tekstilnega prahu

Med požari v tekstilni industriji so najpogostejši ali vžigi tekstilnega prahu ali pa tudi prašne eksplozije.

Kot vemo, je prahu od tekstilnih surovin po vseh oddelkih dovolj, pri nas je najpogostejši v pripravljalnici, tkalnici in apreturi.

V pripravljalnici in tkalnici je najbolj nevarno mesto ob elektromotorju, kjer je možen preskok električnega toka (kratek stik na elektromotorju). Ta popolnoma zadostuje, če je prah rahlo nanešen v plasteh, ki močno pospešujejo gorenje. Zelo rado pa po začetnem vžigu pride še do prašne eksplozije. Ugotovljeno je bilo, da v prostorih nad 20 p gorljivega

prahu na prostorninski meter zraka že omogoči prašno eksplozijo. Če nastane samo požar, se ta širi z bliskovito naglico tudi do 1 m v sekundi, če nastane eksplozija je poleg eksplozijskega učinka tudi to, da se ogenj širi na vse strani in navadno tudi preskakuje. Zato je možno, da nastane v eni minuti večmilijonska škoda (SD). Zato je pri tej vrsti požara zelo pomemben čas in pristop k gašenju.

V naši DO smo te vrste požarov že imeli. K sreči škoda ni bila posebno velika, predvsem zato, ker so bili vsi delavci ob izbruhu požara pravilno poučeni o delu z ročnimi gasilnimi aparati in so bili tako

prisebni, da so pričeli takoj z gašenjem. V nekaterih DO pa je prišlo do velikih požarov in ogromne škode ravno zaradi požarov prahu. Vsekakor pa požare lahko preprečimo še bolj učinkovito, če skrbimo za čistočo in red pri stroju.

Podobna situacija je tudi v apreturi, kjer pa nastopi še problem visoke temperature v prostoru in s tem visoka temperatura prahu in kemične primese, posebno tiste, ki pospešuje gorenje. Z vestnostjo pri delu, odnosom do reda in čistoče, s poučenostjo o delu z ročnimi gasilnimi aparati in redom na delovnem mestu pa tudi tu preprečimo nastanek vsakega požara.

Stane Istenič

Gozdni požari

Od meseca novembra do maja obstaja največja možnost nastanka gozdnega požara. Takrat je listje suho in požar se lahko hitro širi. Prepričan sem, da to danes že ve vsak občan, pa vendar je teh požarov iz leta v leto več. S tem pa nastaja ogromna gospodarska škoda. Poleg tega pa so navadno to področja, kjer je tenka plast zemlje, gozd pa je skromen (Šmarna gora, Kras). Z gorenjem se uničuje še tista skromna plast listja, ki služi kot gnojilo drevju. Kaj lahko storimo sami? Kdor je kadilec, se kajenju v gozdu odreče ali ostanek cigarete na primernem mestu ugasne. Če smo na izletu v skupini, skušamo s primerno besedo opozoriti družbo. V tem času v gozdu tudi ne kurimo in ne kurimo suhe trave. Večjo kontrolo pa bo potrebno imeti tudi do piromanov. Vedno bolj bo potrebno misliti na to, da je gozd naše edino bogastvo, so pljuča našega življenja. Gozd je filter onesnaženega bogastva, ostočasno pa je to potrebna surovina za industrijo, lahko pa je tudi kurjava v naših domovih.

Velikokrat smo že slišali o tem, vendar vem, da se o tem vse premalo zamislimo. Vedno pa upam, da bomo o tej etiki pravilno vzgajali naš mladi rod. Če ne bomo bogastvo cenili mi, ga ne bodo cenili tudi naši zanamci, saj kot veste: zgledi vlečejo.

Stane Istenič

Tekmovanje ekip PMP

24. maja je bilo na osnovni šoli Riharda Jakopiča v občini Ljubljana-Šiška občinsko tekmovanje prve medicinske po-

moči CZ, na katerem sta bili udeleženi tudi dve ekipi iz naše delovne organizacije. Kljub izredno močni konkurenci, saj

je bilo udeleženih skupno 53 ekip, smo dosegle presenetljivo dobre rezultate in se tako uvrstile na peto in dvanajsto mesto.

Zato menim, da smo vsestransko dobro pripravljeni, pa naj gre za pomoč v delovni organizaciji ali v drugih elementarnih nesrečah.

V imenu dveh ekip pa se iskreno zahvaljujem tov. Krmeljevi in tov. Kočevarju za bodrilne besede pred tekmovanjem in pa med samim tekmovanjem, saj sta nam vlivala pogum in dobro voljo.

Mislilim, da bi lahko taka tekmovanja spremljalo več naših sodelavcev in nam vlivali še večji pogum, saj so taka tekmovanja in dobri rezultati v ponos celotni delovni organizaciji.

Anka Šabič

Odsotnost z dela zaradi bolezni

(absentizem)

Pri načrtovanju letne proizvodnje, od katere je odvisna blaginja delavcev in uspeh delovne organizacije, je nujno upoštevati tudi negativne kazalce zdravja. Mednje štejemo splošna akutna in kronična obolenja, specifična akutna in kronična obolenja, akutna in kronična živčna in duševna obolenja, poklicna akutna in kronična obolenja, nesreče pri delu, invalidske upokojitve, zamenjave delovnih mest zaradi obolenja in smrti v kolektivu. Moč teh faktorjev mora biti znana in od njihove velikosti bo odločilna tudi relacija planiranega dela, od njih bo odvisna intenzivnost opravljenega dela na delovnem mestu in odsotnost z dela — izguba delovnih dni zaradi bolezni. Sem spadajo še mnogi drugi faktorji, kot npr. psihološki — motivacija do določenega dela, ki jih to pot ne moremo navajati. Vse to pa se odraža v bolniškem staležu, v odstotkih izgubljenih delovnih dni, ki so pri povprečno enakem zdravem stanju v več OZD različni!

V Dekorativni beležimo zadnjih 10 let precej visok bolniški stalež, ki nas postavlja na prvo mesto lestvice v tekstilni industriji z ozirom na odstotek izpadlih delovnih dni. V kratkem navajam boleznine in nego družinskega člana skupno v letu 1979 in prva dva meseca letošnjega leta, ki še ne moreta dati dokončnega merila za leto 1980:

	Staleži
TOZD A:	
v januarju 1980	9,1 %
v februarju 1980	9,5 %
v letu 1979	11,9 %
TOZD B	
v januarju 1980	8,6 %
v februarju 1980	8,2 %
v letu 1979	11,8 %
TOZD C	
v januarju 1980	5,4 %
v februarju 1980	4,1 %
v letu 1979	7,1 %
DSSS	
v januarju 1980	4,5 %
v februarju 1980	6,1 %
v letu 1979	7,7 %

Skupno za tovarno Dekorativno v letu 1979 10,8 % staleža, v januarju 1980 8 % staleža in v februarju 1980 8,5 % staleža.

Razlika v odstotku izgubljenih delovnih dni v letu 1979 in letošnjih prvih dveh mesecih je očitna, čeprav še ni me-

rodajna za vse leto 1980. Na zmanjšanje staleža letos, čeprav je večji od drugih tekstilnih kolektivov, verjetno vplivata dva faktorja:

1. Letos ni epidemije gripe.
2. Družbeni faktor, ki vključuje vse proizvajalce v sklop stabilizacijskih ukrepov, čeprav bolniški stalež v tem času ni bil podvržen nobeni kontroli.

Bolniški stalež v Dekorativni je zaskrbljujoč, če ga primerjamo s staležom v letu 1979 s splošnim staležem in vsemi tekstilnimi tovarnami na širnem področju ljubljanske regije soc. zavarovanja, kar nam povedo številke:

- Stalež v Dekorativni v letu 1979 10,8 %;
- Celokupni stalež v lj. regiji v letu 1979 5,4 %;
- Stalež v tekst. ind. vse lj. regije v letu 1979 6,1 %.

Prof. dr. Geza Levi trdi, da so si soglasni vsi, ki proučujejo stalež, da je treba večje oscilacije staleža (ne še enkrat večje kot je primer v Dekorativni) razumeti kot znak okvare v pogojih življenja in dela neke skupine, ki je pomembna za širšo družbo in ki zahteva intervencijo. S tem v zvezi so važna zapazanja, ki opozarjajo na smer gibanja in obseg staleža, ki ga ne opravičujejo samo zdravstveni razlogi, ki naj bi bili vsi objektivni in s tem opravičeni (kot nesposobnost za delo zaradi bolezni — poškodb in podobno), temveč tudi druge sposobnosti, ki temelje v ekonomskih, socialnih in drugih družbenih dogajanjih.

Odvč bi bilo to pot misliti, da bom podal tiste mere in ukrepe, ki so namenjeni zmanjšanju staleža v kolektivu. Razlogi za stalež nosijo s seboj specifično problematiko, ki jo je treba v vsakem primeru poznati in objektivno analizirati

poleg udomačenih navad, ki gotovo obstajajo in ki zajemajo velik del kolektiva. Pristop k takem delu je potreben, toda z združenimi močmi v tovarni, če hočemo podvzeti ustrezajoče mere in spoznati vzroke, ki so dvignili odsotnost z dela na nezavidljivo raven. Ne moremo se zadovoljiti le z vsakdanjim odstotkom, ki nam ga da administracija, ampak bo treba smeri in obseg staleža ostro nadzorovati in opazovati, da bodo podana realna sredstva za omejitvev.

V nadaljnjem želim v kratkem prikazati vzroke za različne nivoje staleža, iz katerih je razvidno, da niso samo medicinski. Do leta 1948 je bil stalež za jugoslovansko povprečje fiksiran na 3,5 %. To dejstvo nas preseneča, ker je tako nizka stopnja staleža obstajala pod najtežjimi pogoji dela in življenja in slabšimi medicinskimi storitvami, kot jih medicina more nuditi danes. Deloma nekateri opravičujejo težo stanja s trdoto predpisov iz predvojne Jugoslavije, ki so še delovali v zavesti ljudi. Poleg tega so bili zdravniki pod kontrolo pooblaščenih zdravnikov pri dajanju staleža. Izvajana je bila sistematska kontrola na bolnikovem domu, zmanjšanje nadomestila do 2/3 plače, neplačane boleznine do treh dni s strani socialnega zavarovanja. Izkazalo se je, da so omenjene restrikcije zmanjšale stalež le za 0,2—0,3 % in da ga v letu 1963 niso mogle znižati pod 4,1 %. Navedeno nam pove, da so v prvih povojnih letih delovali še drugi faktorji, družbeni faktorji, zavest in poštenost ljudi z voljo in vnemo za izgradnjo domovine, za ceno odrekaj, ki jih današnje življenje več ne pozna ali pa so ostale le spomin.

Izvenmedicinski faktorji so v nadaljnjih letih prinesli v družbo druga razmerja sil, npr. spremembe v pravnem sistemu in njegovem izvajanju, spremembe v razpoloežnju ljudi, pomešanju in odnosu ljudi do dela, kar je dovedlo do do nasprotnih efektov kot je bilo pričakovati. Od leta 1949 do leta 1951 je stalež skokovito rasel do 5,2 %, nakar se je umiril in je do leta 1957 ponovno padel na 4 %. Nastopilo je obdobje epidemije gripe od leta 1957 tri leta zaporedoma. Stalež se je dvignil, toda tudi kasneje, ko gripe ni bilo, stalež ni pa-

del. Jasno je bilo, da tu medicinski razlogi za stalež odvedo in da je treba iskati še druge.

Od l. 1960 je posvečeno več pozornosti subjektivnemu faktorju ponašanja zavarovanca, ki zahteva stalež in položaju zdravnika, ki more ob zahtevah odločati, kar je izrazito, npr. ob času kmetijskih del zavarovancev, ki imajo posestvo ali pa stalež posameznika, ki je na bolniški zaradi bolezni, ki je nima, pa gradi hišo ali pa dobi priložnost akordnega dobro plačanega dela izven podjetja, v podjetju ima nadomestilo za plačo in socialno zavarovanje itd., takih primerov je mnogo. Tu ne gre le za odnos do dela, ampak tudi za moralne oz. nemoralne kvalitete, ki sestavljajo v ospredje egoistične in protipravne zahteve na račun sodelavcev. Kako brezbržni so nekateri do lastnega dela, od katerega žive, vam bom poleg mnogih iz vašega kolektiva navedel le enega. Pred dobrim letom sem imel razgovore s tistimi delavci in delavkami, ki so bili v dvanajstih mesecih največkrat v staležu. V razgovoru z delavko, ki je bila v dvanajstih mesecih trinajstkrat v bolniškem staležu pod različnimi diagnozami, sem jo vprašal, kako se počuti.

Odgovorila je: odlično. Na vprašanje, kakšno bolezen je imela v zadnjem letu, je odgovorila, da dve leti ni imela nobene bolezni. Ko sem ji naštel bolezni, zaradi katerih je bila odsotna, je odgovorila, da to ni res. Ko sem ji končno pokazal kartico, na kateri je bilo vpisano le malo delovnih dni, je obnemela in rekla, da tega res ne more komentirati. Mislim, da so ob tem in podobnih primerih okvarjeni ne le odnosi do dela, ampak da se začinja vprašnje medsebojnih odnosov med delavci. Ne vzemite tega kot kritiko kolektivu, med katerim so delavke in delavci, ki prihajajo na delo, čeprav bi morali imeti počitek in zdravljenje doma ali pa recimo v bolnišnici. Primer navajam le zaradi določenih pogledov in odnosov do dela in staleža, ki bi pa morali biti enotni.

Značilno je tudi, da so staleži v drugi polovici delovnega tedna, ko je težje imeti pregled nad dnevom ozdravljenja. Stalež je le redko zaključen pred petkom ali soboto, običajno ozdravljeni v petek pride v službo šele v ponedeljek. Verjetno je v tem primeru diskusija med zdravnikom in pacientom premalo ostra.

Nad. na 12. strani

Montaža navijalnega stroja in odsesalne naprave:

V mesecu aprilu smo prejeli iz uvoza novi navijalni stroj firme HOLTHAUSEN ter odsesalno napravo — vibromat.

Navijanje pohištenih tkanin in še posebej plišev je zelo pomembna tehnološka faza. Od kvalitete navijanja je odvisno, kakšno blago bodo prejeli naši kupci.

Predvsem pri lasnih tkaninah obstaja vrsta težav pri navijanju, kjer se zahteva različna trdota navite bale glede na artikel.

Na naših obstoječih strojih smo to reševali z zaviralnimi valji, obloženimi z igelno oblogo, preko katerih teče tkanina pri navijanju. Pri tem do neke mere uspevamo dobiti zaželjeno trdoto navite bale, vendar pri določenih artiklih zaželenega učinka ne dosežemo.

Z novim navijalnim strojem ta problem povsem odpade. Prednost navijanja na novem

stroju je predvsem v tem, da je možno poleg vzporednega-ravnega navijanja doseči tudi zaželeno trdoto navijanja, kar nam daje možnost, da lahko za posamezne artikle določimo trdoto navite bale blaga.

Ena od važnih tehnoloških faz je tudi čiščenje — odsesavanje tekstilnega prahu iz lasnih tkanin. To delo se opravlja na odsesalni napravi-vibromatu, ki je nameščen pred prevzemalnim strojem. Z eno tako napravo do sedaj ni bilo možno opraviti to fazo dela na vseh lasnih tkaninah, zato je bilo nujno nabaviti prevzemalni stroj.

Zaradi pomanjkanja prostora bo potrebno obe napravi-vibromata dvigniti na določeno višino.

Funkcionalnost odsesavanja se s tem ne bo zmanjšala, pridobimo pa dodatni manipulativni prostor pred prevzemalnimi stroji.

Oton Jerman

Nadalj. z 11. strani

Tudi podjetja imajo svojo vlogo in vpliv na stalež, če vzamemo samo ekonomske pozitivne ali pa negativne efekte. Vse statistike kažejo, da je stalež najmanj, kadar je možnost v podjetju velika, največ pa takrat, kadar je podjetje v stiski in se bori za svoj obstoj; takrat so osebni dohodki nizki, stalež pa jim pomaga pridobiti dohodek drugod ali pa z delom na domu. Staleža je še več tudi tam, kjer so poleg slabih osebnih dohodkov še izredno težki pogoji dela, če ni drugih faktorjev, ki ga vežejo na delo. Poleg fizičnih faktorjev je še dovolj drugih psiholoških,

ki ljudi vežejo ali pa odbijajo od delovne organizacije.

Na stalež ima vpliv tudi zaščita delavcev, organizacija dela ter opravičenost in gotovost ljudi pri delu ter skupnost delovnega mesta. Pri razglabljanju o visokem staležu v Dekorativni me spremljajo tudi nedodelane misli na odnos sorazmerno visokega standarda, večje dosegljive dobrine, večja sproščenost in gotovost delovnega mesta v odnosu do staleža. Če ne računam z boleznino — komu dati večjo prednost: delu ali drugim mikom? Ponavljam, da ne mislim na stalež, ki ima vzrok za svoj obstoj.

Dr. France POGAČAR

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI:

TOZD »Surova tkanina«
Nika Čamil — tkalnica

TOZD »Gotova tkanina«
Čilovič Ferid — sk. got. b.
Cedilnik Irena — trgovina
Ivanovič Aleksa — šivalnica
Hočevar Darko — šivalnica
Tajnshek Franjo — šivalnica
Glumac Husein — skl. got. blaga

TOZD »Energetika in vzdrževanje«
Čausevič Asim — zunanji transp.

Delovna skupnost skupnih služb

Jovanovič Milan — prodaj. služba
Makovečki Lilijana — KSS

DELOVNO RAZMERJE SO PREKINILI:

TOZD »Surova tkanina«
Oštarjaš Agneza — izjava delavca
Kren Marija — izjava del.
Šmigič Mara — izjava del.
Plak Nevenka — izjava del.
Plak Božidar — izjava del.

TOZD »Gotova tkanina«
Domjanič Juraj — izjava delavca
Fujan Tomaž — hujša kršitev del. ob.
Štancar Vanda — upok.
Nahtigal Jožica — upok.
Marjanovič Dragan — izjava delavca
Kneževič Rade — izjava delavca
Mašinovič Refik — izjava delavca

TOZD »Energetika in vzdrževanje«
Sajko Josip — izjava del.

TOZD »Predilnica« Laško
Šmid Zdeslav — sporazumno
Deželak Karl — v JLA
Lapornik Danica — sporaz.
Mačkovšek Marjan — sporazumno

Delovna skupnost skupnih služb

Astaloš Mariška — izjava delavca
Lendero Tončka — upok.

DELOVNI JUBILEJI

MAJ

10 LET
Dojčinovski Zorka
Uhan Agata
Smajlovič Kata

20 LET
Kavšek Marija
Auer Ana
Butala Rezka
Husič Ljudmila
Šteren Ana
Štok Štefka
Lacković Terezija
Podbevšek Hilda

25 LET
Okorn Jože
Reisp Bogdan
Osredkar Jožica

30 LET
Suhadolc Antonija

JUNIJ

15 LET
Balaško Marija
Ponikvar Bogdan
Anžič Andrej
Justin Tončka

20 LET
Cankar Ana
Končan Francka
Kovač Ana
Maček Helena
Setnikar Terezija
Skrbinšek Ana
Založnik Silva
Založnik Rozalija
Pečjak Marija
Vodišek Herta
Matek Danica

30 LET
Dernovšek Ana

POROKE

Todorovič Jovanka
por. KOČAR
Kočar Avgust
Simejunovič Petra
por. ŠOSTAR
Šebjan Betka
por. LESKOVEC
Šergan Jožefa
por. TRBOVC

Kako sem postal navijač

Kot mlad fant sem pred mnogimi leti v Ljubljani obiskal neko cirkuško predstavo v Tivoliju s skupino prijateljev, ki smo se domov grede ustavili ob kaj čudnem igrišču z ledeno ploskvijo. Spominjam se le toliko, da je bila tekma med Ljubljano in Partizanom iz Beograda. Rezultat je bil precej visok v korist gostov iz Srbije. Pa še to sem videl, kako so bili napravljeni in da so igrali zelo moško. Tekmo je spremljalo bučno žvižganje, kar pa mi je bilo kot mladeniču zelo všeč. To je bila moja prva tekma, ki sem jo videl v živo. Kasneje dolgo časa nisem imel priložnosti, da bi šel na take in podobne tekme. Ko sem napravil tehnično šolo in sem se zaposlil, sem imel več priložnosti. Takrat pa je imela Ljubljana že svojo dvorano, kjer so bila tekmovalja v košarki in hokeju. Ljubljana pa ni imela več istoimenskega kluba, ampak Olimpijo. Takrat sem tudi večkrat prihajal ob ledeno ploskev. Moram reči, da je bila takrat kvaliteta igranja Olimpije dokaj slaba. Klub je hotel to rešiti na ta način, da je odkupil nekaj igralcev iz Jesenic in Kranjske gore. Ob tisti priložnosti so bile razprave pogoste in kritične do teh igralcev. Osebnost sem še vedno spodbujal igralce Olimpije, čeprav je bila ta družčina zelo majhna. Mnogo je bilo natolcevanja, vendar je resnica le v tem, da

so si igralci hoteli rezati večje kose kruha, za vse pa ni bilo prostora v prvi ekipi klubov Jesenic in Kranjske gore. Da bi pa bili dve enakovredni ekipi, pa marsikomu ni šlo v račun. To je bilo tako razvpito, da je pogojevalo število gledalcev na tekmah. Seveda, večina je navijala za tiste, ki so bili oškodovani, to je za Jesenice, čeprav dobesedno ni bilo tako. Karte so se dobile težko že tri tedne pred tekmo.

Na tekmah pa je bila taka gneča, da nisi ničesar videl. Sicer pa sploh tekma ni bila važna. Važen je bil rezultat in predstava, ki so jo uprizarjali jeseniški navijači. Nikdar ne bom pozabil tekme, ko je Olimpija izgubila z 11:2. Jaz sem stal v skrajnem desnem kotu dvorane, videl pa sem kaj malo hokeja. Posebno atraktiven je bil petelin, ki je priletel na ledeno ploskev in se drl na vse grlo in gledalce, ki so se vzpenjali po panojih in zavesah ob straneh dvorane. Pesem Prelepa Gorenjska je res odmevala, a bilo je toliko mladeničev pod vplivom maliganov, da se mi je samo po sebi zdelo razumljivo, da bom še nadalje navijal za Ljubljance, pa naj bo kar bo. Kvaliteta hokeja je takrat pričela naraščati, ker je bilo v taboru Ljubljancev vedno več domačih igralcev. Takrat je Olimpija tudi dobila prvo državno prvenstvo. To je izpraznjevalo dvorane zato, ker ni bilo več možnosti natolcevanja. Napravljena je bila napaka, ker ni bilo poskrbljeno za novo športno publiko.

Ob nekem gostovanju Olimpije v Weiswasserju v Nemški demokratični republiki se dobro spominjam, da je bilo dosti več gledalcev kot z isto ekipo v Ljubljani, čeprav bi vsak pričakoval ravno obratno. Vse akcije ljubljancev so toplo sprejeli, kar se v Ljubljani nikdar ne zgodi. Isto bi rekel tudi za gostovanje v Tilburgu na Nizozemskem. Takrat je bilo moštvo Olimpije zdesetkano in na več kot na izgubljeno tekmo s čimmanjšim rezultatom ni računal nihče. Čisto drugo pa se je pokazalo na tekmi. In takrat je prvič v moji prisotnosti začelo odmevati: »Olimpija, Olimpija!« Na koncu smo odšli vsi pričrpani v zmago. Niti pol tako ni bilo v Ljubljani. Najbolj vesel pa sem bil na tekmi lani v Celovcu, kjer so naši igrali proti KAC. V Ce-

lovec smo odšli z enim avtobusom. Ko je prvič padel gol za Olimpijo, smo začeli skandirati »Olimpija, Olimpija!« in zaplapolale so zelene zastave. A kaj se je zgodilo? Ti klici so pričeli odmevati tudi z druge strani in zaigrali so zvonci. V drugi tretjini smo bili že vsi skupaj. Bili so namreč koroški Slovenci, fantje in dekleta, ki so pogumno navijali z nami. Tako nas je bilo več in Olimpija je zmagala.

Ni pa zmagala v Ljubljani, saj je bila tu sprejeta z žvižganjem in navijači poznajo le dobre, če pa gre komu slabo, ga je treba izžvižgati. Pa to ni samo v hokeju. To je tudi v drugih športih. Dokler si na

vrhu, te imajo radi, ker tako mora biti, če pa izgubljaš, greš v pozabo in nihče več te ne pozna. Za trenutke slabosti si kaznovan in ožigosan. Z igralci pa so ožigosani tudi njihovi navijači. Vse preveč imamo danes ljudi, ki znajo kritizirati in to izpred televizorjev in na delovnih mestih. Časa, da bi igralce spodbujali k zmagi na igrišču, pa je vedno manj. Marsikdo pa niti ne ve za tiste občutke na igrišču, ko si vsi prizadevajo prispevati k zmagi ekipe. Če bi slučajno navijali za Olimpijo, pa greste na Jesenice, pazite, da ne boste tepeni! Tam namreč ni Ljubljancev.

Stane Istenič

Kegljanje

18. 19. in 20. 4. 1980 je bila XII. tekstiliada v kegljanju na kegljišču Saturnusa. Nastopili sta tudi moška in ženska ekipa Dekorativne. Najboljše rezultate je dosegla naša ženska ekipa, ki je osvojila 2. mesto.

Rezultati po posameznih disciplinah:

Supna razvrstitev: moški, ženske in borbene igre

	Točke
1. mesto	
Tekstil, Ljubljana	410
2. mesto	
Avtomontaža-Utenzilija	284
3. mesto	
Emona-Centromerkur	245
4. mesto	
Dekorativna	229
5. mesto	
Rašica	165
6. mesto	
Emona — blag. center	124
7. mesto	
Totra	103
8. mesto	
Pletenina	98
9. mesto	
Julon	65
10. mesto	
Tekstilcommerce	56

Ženske ekipno 4 × 100

	Keglji
1. Tekstil	1524
2. Dekorativna	1486
3. Utenzilija	1425
245	

Moški ekipno 6 × 200

	Kegljev
1. Tekstil	5059
2. Emona-Centromerkur	5002
3. Utenzilija	4903
4. Dekorativna	4732

Borbene igre

	Kegljev
1. Tekstil	796
2. Utenzilija	752
3. Emona-Centromerkur	747
4. Rašica	740
5. Julon	708
6. Dekorativna	696

Ženske dvojice 2 × 100

	Keglji
1. Jesih—Slabe, Tekstil	764
2. Gubo—Bartol, Tekstil	760
3. Soklič—Kalin, Dekorativna	749
4. Krasnik—Naglič, Dekorativna	637

Ženske posamezno 1 × 100

	Keglji
1. Slabe, Tekstil	410
2. Bartol, Tekstil	396
3. Petač, Rašica	383
4. Krasnik, Dekorativna	380
6. Soklič, Dekorativna	378
9. Kalin, Dekorativna	371
14. Naglič, Dekorativna	357

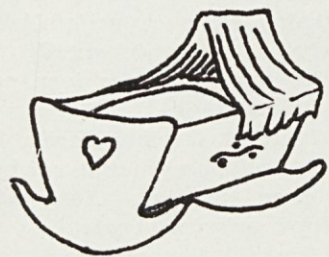
Moške dvojice 2 × 200

	Keglji
1. Sajovic—Štefank, Tekstil	1742
2. Kovač—Škrjanc, Emona-Center	1722
7. Pečaver—Šinkovec, Dekorativna	1641
12. Igljčar—Maraž, Dekorativna	1602
25. Tomažič—Vovk, Dekorativna	1489

Moški posamezno 1 × 200

	Keglji
1. Sajovič, Tekstil	900
2. Škrjanc, Emona	882
14. Maraž, Dekorativna	827
16. Pečaver, Dekorativna	826
19. Šinkovec, Dekorativna	815
35. Igljčar, Dekorativna	775
49. Vovk, Dekorativna	746
51. Tomažič, Dekorativna	743

SILVO VOVK

ROJSTVA

Brulc Zinka — hči
 Bundjer Nada — sin
 Kneževič Magda — hči
 Lokošek Miran — hči
 Zrim Tončka, Darko — sin
 Pajk Zlatka — hči
 Bivic Slavko — hči
 Klemenčič Majda, Tomaž — sin
 Vern Štefan — sin
 Škof Olga — hči
 Bosnič Paša — hči
 Turk Janez — hči
 Skeledžija Olga — sin
 Krstič Dragica, Dragiša — hči

Nepomembne stvari

Peljem se z avtobusom mestnega prometa. V njem je huda gneča. Vsakomur se mudi in videti je množico resnih brezbriznih obrazov. Avtobus se ustavi in nekaj ljudi izstopi. Praznih je nekaj sedežv.

Pri sprednjih vratih vstopa skupina potnikov. Najprej se zrinejo mlajši in močnejši, na koncu pa še starejši zakonski par. Mladi zasedejo proste sedeže in se zelo glasno pogovarjajo, kako je bilo v šoli in kako so profesorji nesramni, ker sprašuje tudi takrat, ko tega niso napovedali. Ves avtobus je poln mladostnega vpitja. Starejša zakonca sta obstala pred sedežem, nad katerim piše, da je rezerviran za invalide. Tudi na tem sedežu sedi krepak mladenič, ki gleda pred sebe in z navidezno zanimanjem opazuje, kaj se dogaja v drugem delu avtobusa. Starčka se počasi pomikata naprej, kajti novi potniki, ki vstopajo, ju neusmiljeno suvajo naprej. Gledata in opazujeta skoraj proseče, kdo jima bo vendar odstopil sedež, a nihče od zdravja prekipevajočih mladincev in mladink noče vedeti, kaj je vljudnost. Končno starčka izstopita in problem je rešen, kajti v bližini ni nikogar razen potnikov, ki se zadovoljno peljejo naprej in se jim ni treba delati, da niso opazili dveh starih utrujenih ljudi.

Podoben prizor sem doživel v veleblagovnici v središču Ljubljane. Ljudje hitijo po nakupih, vsem se mudi in gneča je neznosna. V tej množici velikih in odraslih ljudi se zasliši neutolažljiv otroški jok. Ob prodajnem pultu stoji majhna deklica, ki obupano joka in kliče mamo. Nihče se ne zmeni zanjo, kajti videti je, da je premajhna in je ni moč opaziti, čeprav je njen jok presunljiv. Vsem se mudi, vsakdo ima svoje probleme in nihče ne pogleda drobne bitja. Končno se

ANEKDOTE

Ko je Henry Ford (1863—1947) praznoval zlato poroko, so ga vprašali za recept srečnega zakona. Nasmehnil se je: »To je tako, kot pri avtomobilu: držati se moraš iste znamke.«

do otroka pririne prodajalka in ga vpraša, kako mu je ime. Jok počasi utihne in med ihtenjem deklica pove svoje ime. Kmalu se po zvočniku zasliši, kje lahko mamica najde svojo punčko. Problem je ponovno rešen, toda ali bo ta deklica še verjela mami, ki jo je učila, da so ljudje dobri in da si morajo pomagati med seboj?

Iz službe se vračam domov in od daleč vidim, da pred menoj hodi stanovalka, ki nosi večje število polnih vrečk. Gotovo je kupovala v trgovini in se vrača domov. Za njo hodi v razdalji nekaj metrov mlajši zakonski par. Pred vhodnimi vrati se ženska muči, da bi jih odprla. Ne uspe ji niti z rokami ali z nogo. Stežka odloži nekaj vrečk, da ima prosto roko in da lahko odpre vrata. Medtem ko je odlagala vrečke, sta moški in ženska za njo čakala, da je sama odprla vrata. Nato ženska ponovno naloži vrečke in gre nekaj korakov do dvigala, kjer jih ponovno odloži, da bi lahko poklicala dvigalo. Mlad par ponovno brezbrizno čaka, da ženska vse stori sama. Končno se pripelje dvigalo in ženska odpre vrata, da bi vstopila. Takrat pa oba zakonca hitro vstopita pred njo in čakata, da ženska znesi vrečke v dvigalo, ki se odpelje. Situacija se je verjetno ponovila tudi pri izstopu iz dvigala.

Takšnih podob je v našem življenju nešteto. Ali smo res toliko egoistični, da ne opazimo človeka, ki potrebuje drobno pomoč? Ali res ne znamo ali nočemo pomagati?

Mogoče smo bili kdaj v podobnih stiskah, kot sem jih prej opisal? Prav gotovo smo bili. Ali se spominjamo, koliko nam je pomenila drobna pozornost? In če je meni pomenila veliko, ali drugemu ne? Razmislimo!

Vladimir Kočevar

Z leti je postajal veliki norveški dramatik Henrik Ibsen (1828—1900) vedno bolj čudovski. Bolnemu je nekega dne rekla bolniška sestra, da se mu je zdravje očitno zboljšalo.

»Prav nasprotno!« je rekel Ibsen — se obrnil in umrl.

Sloviti irski dramatik George Bernard Shaw (1856—1950) je bil tako plah, da se je včasih dvajset minut ali dlje sprehal, preden se je opogumil in potrkal na prijateljeva vrata. Ko pa so ga vprašali, kako je mogoče, da je zmozel govoriti pred poslušalci, je rekel: »Napravi sem tako kot tedaj, ko sem se učil drsati — zagrizeno sem se spoprijel z vsako polomijo, dokler stvari nisem slednjič obvladal.«

Bismarku je na nekem banketu natakara po nesreči zlil na njegovo veliko plešo precejšnjo količino tekoče majoneze. Vsi prisotni so v zadregi omeleli. Stari vojak pa se je naglo znašel in veselo dejal natakarku:

»Ali mislite, da bo to sredstvo moji pleši res pomagalo?«

Vneta zbirateljica avtogramov je prosila Gerharta Hauptmanna kar za dva podpisa. Ker je bil dramatik dobre volje, ji je rad ustregel, toda vprašal jo je, zakaj hoče imeti dva podpisa. Odgovorila mu je:

»Za dva vaša podpisa dobim enega Leharjevega.«

Znani slikar Liebermann je portretiral gospoda, ki je kar naprej godrnjal in zabavljal, češ da mu na portretu to in ono ni po volji. Slikar ga je nekaj časa potrpežljivo poslušal, ko pa mu je njegovo sitnarjenje že presedalo, je zarjenčal:

»Zdaj sem vas pa že sit! Če takoj ne utihnete, vas naslikam takšnega, kakršni ste!«

Dramatik Blumenthal je rad kritiziral, ne sicer vedno pravično, pač pa duhovito. Ko je kritiziral nekega igralca v vlogi kralja Leara, je zapisal:

»Ko bi Shakespeare videl tega Leara, bi se v grobu obrnil!«

Igralec se na njegovo kritiko ni oziral in je kmalu zatem nastopil v vlogi Othela. Blumenthal pa je spet zapisal:

»Shakespeare leži v grobu spet na hrbtu.«

Ko so izumitelja Edisona vprašali, kaj je genij, je povedal takole:

»Verjemite mi, da je genij en sam odstotek inspiracije (navdiha) in devetindevetdeset odstotkov transpiracije (potenja).«

Škot se je pri britju urezal. Stekel je k telefonu, zavrtil številko bolnišnice in ves vznemirjen zaklical: »Halo, koliko plačate za transfuzijo krvi?«

Z možem, ki je neozdravljiv pesimist, sva bila na dolgem potovanju. Po treh tednih sijajnega počitka je rekel nekega jutra: »Ljubica, z menoj nekaj ni v redu. Pomisli, prav nič me ne skrbi!«

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavkam in sodelavcem najlepše zahvaljujem za izrečene želje in lepo darilo. Kolektivu pa želim še mnogo uspehov.

Tončka LENDERO

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj naj povem, da se bom rad spominjal vseh sodelavcev, zlasti tistih, s katerimi sem tesneje sodeloval in tovariških odnosov, ki so vladali med nami. Posebno pa se zahvaljujem mojim najožjim sodelavcem v razvojni službi za požrtvovalno in nesebično delo ter za odkritosrčne odnose, ki človeku dajejo največ moči pri vsakdanjem delu.

Zahvaljujem se vsem za prisrčno slovo in prijateljska čustva in generalnemu direktorju, tov. Nebcu za lepe poslovnice besede.

Lepa in številna darila, ki so me zelo presenetila, mi bodo drag spomin — vsem še enkrat prisrčna hvala.

Opravičujem se vsem, od katerih se nisem mogel osebno posloviti.

V zaostrenih pogojih gospodarjenja želim kolektivu »Dekorativne« še nadalje enakih ali še boljših uspehov, ki bodo potrjeni na domačih in tujih trgih.

S tovariškimi pozdravi!
Bernard Bernat